

MRI

Mgr. Ing. Marek Dostál, Ph.D. – Biofyzikální ústav LF MU, KRNM FNB

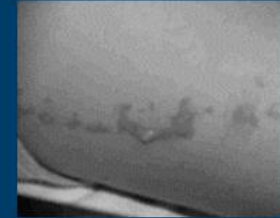
PROČ ZNÁT ZÁKLADY MRI

Skin touch

Thermoflect blanket lined with aluminum

2nd degree burn caused by silver microfiber in the shirt

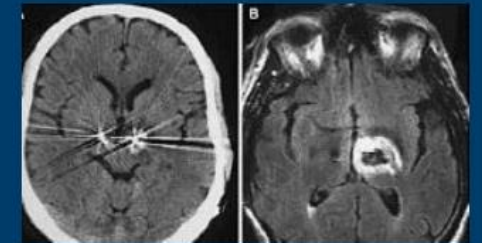
Tattoo burns

Leads burns

3rd degree burn caused by direct contact with RF coil

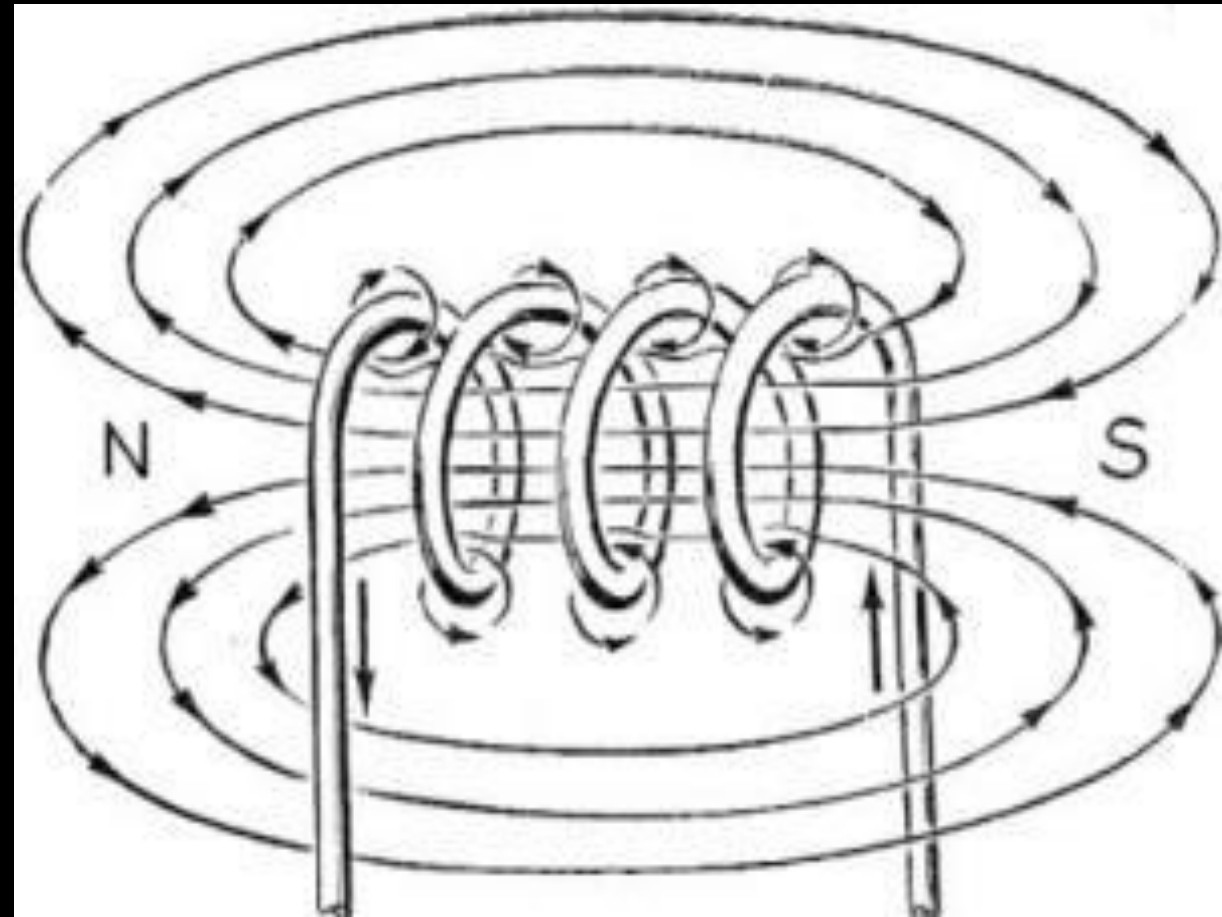
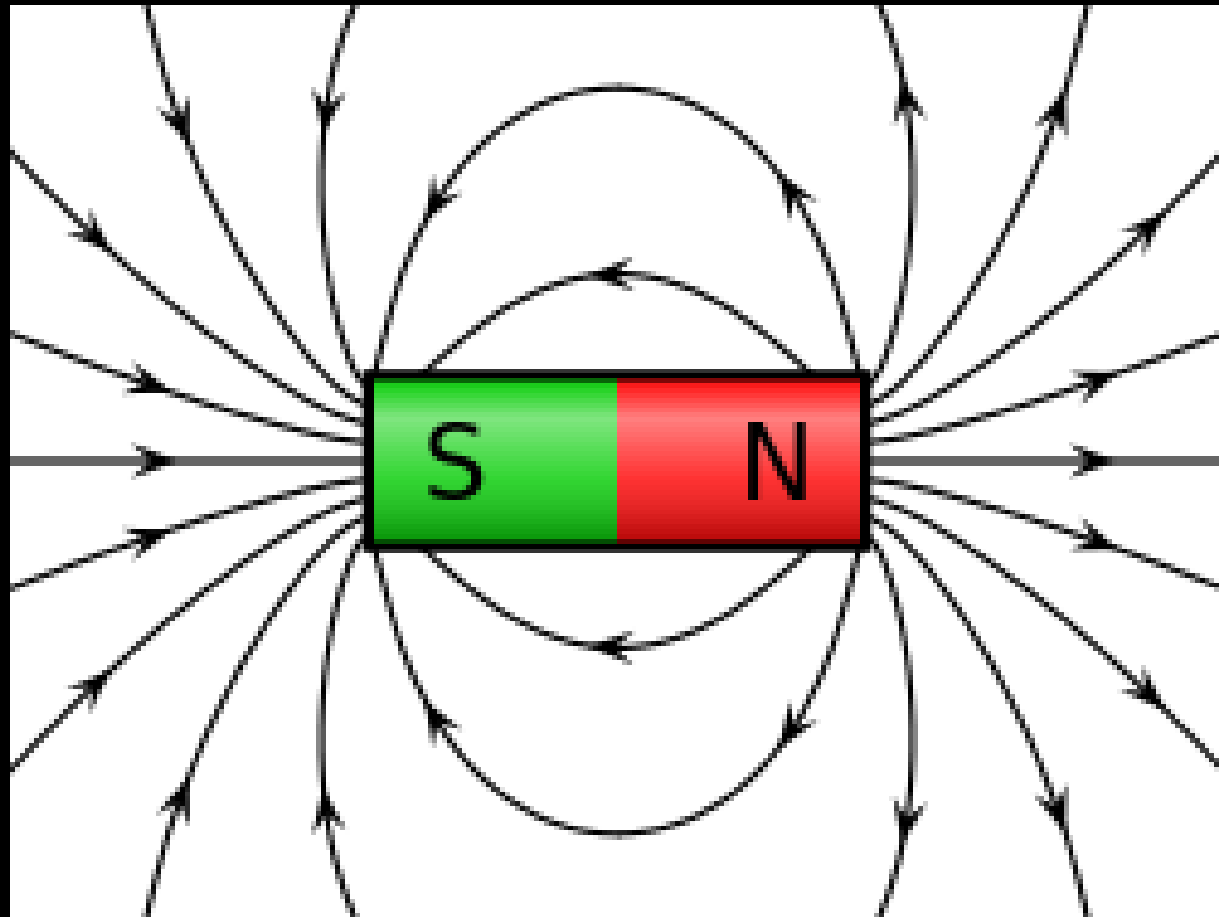

Hemorrhage due to heating at an electrode tip of a neurostimulator

HISTORIE MRI

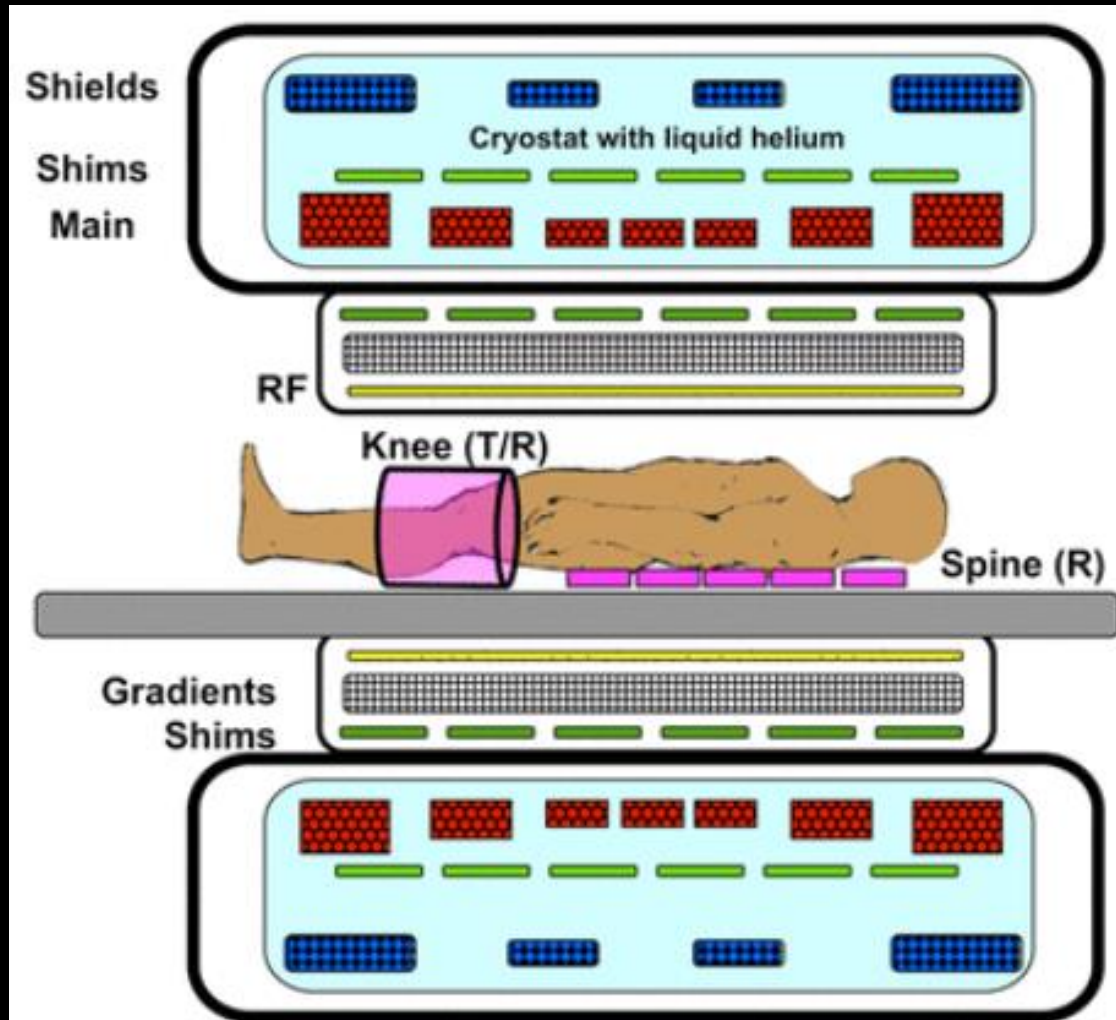
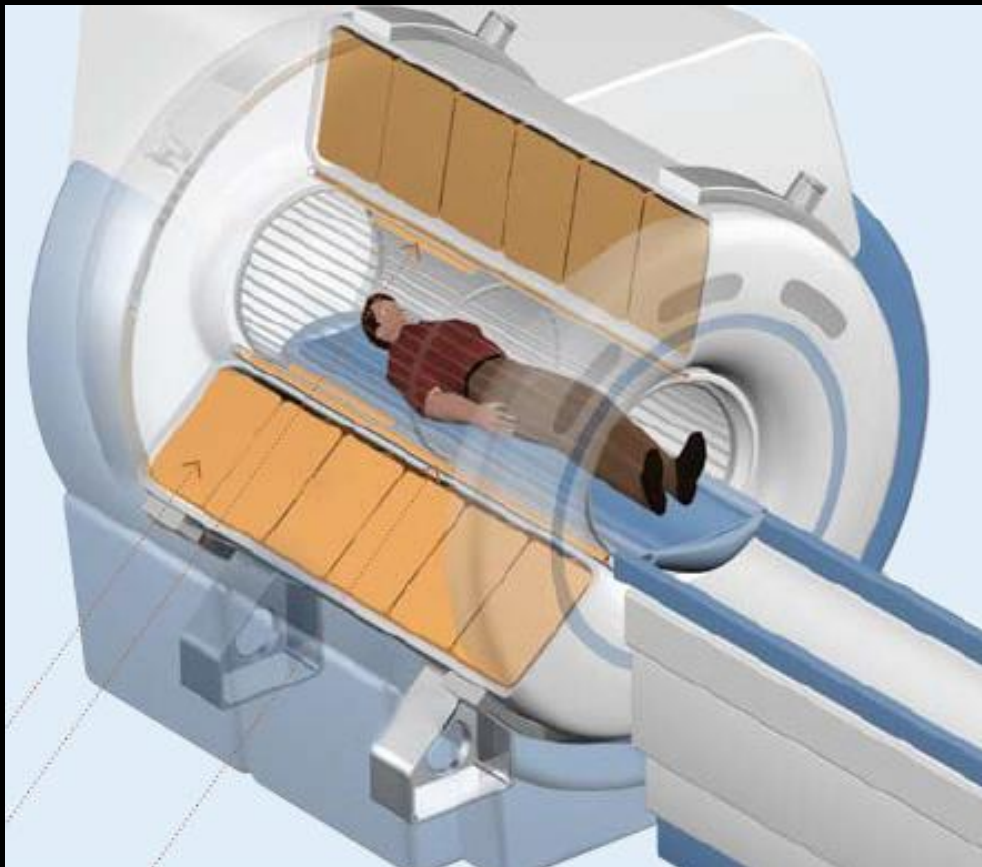
- 1921 – objev elektronového spinu (A. Compton).
- 1924 – objev jaderného spinu (W. Pauli).
- 1938 – potvrzení magnetického kvantového jevu (NMR) (I.I. Rabi).
- 1945 – vylepšení Rabiho přístroje (zrod NMR spektroskopie) (F. Bloch a E. Purcell).
- 1949 – objev chemického posunu.
- 1971 – různé tkáně mají různé relaxační doby (R. Damadian).
- 1973 – počátky tomografického MRI (P. Lauterbur).
- 1977 – první celotělové MRI (R. Damadian).
- 1987 – zrod MR angiografie (zobrazení toku krve).
- 1992 – zrod funkční MRI (fMRI).

MAGNETICKÉ POLE

MAGNETICKÉ POLE

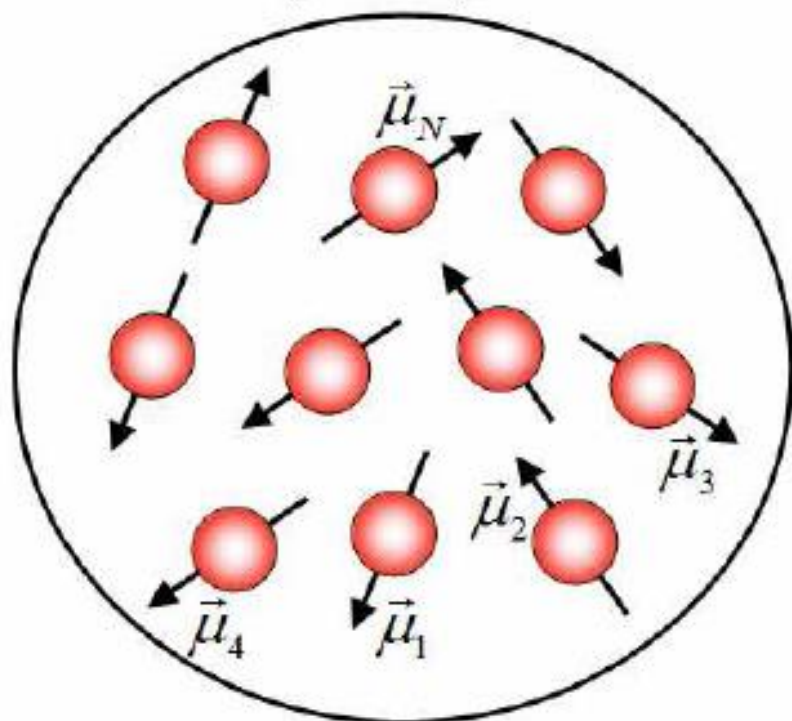
- Homogenita mag. Pole
- Cívky

MAGNETIZACE

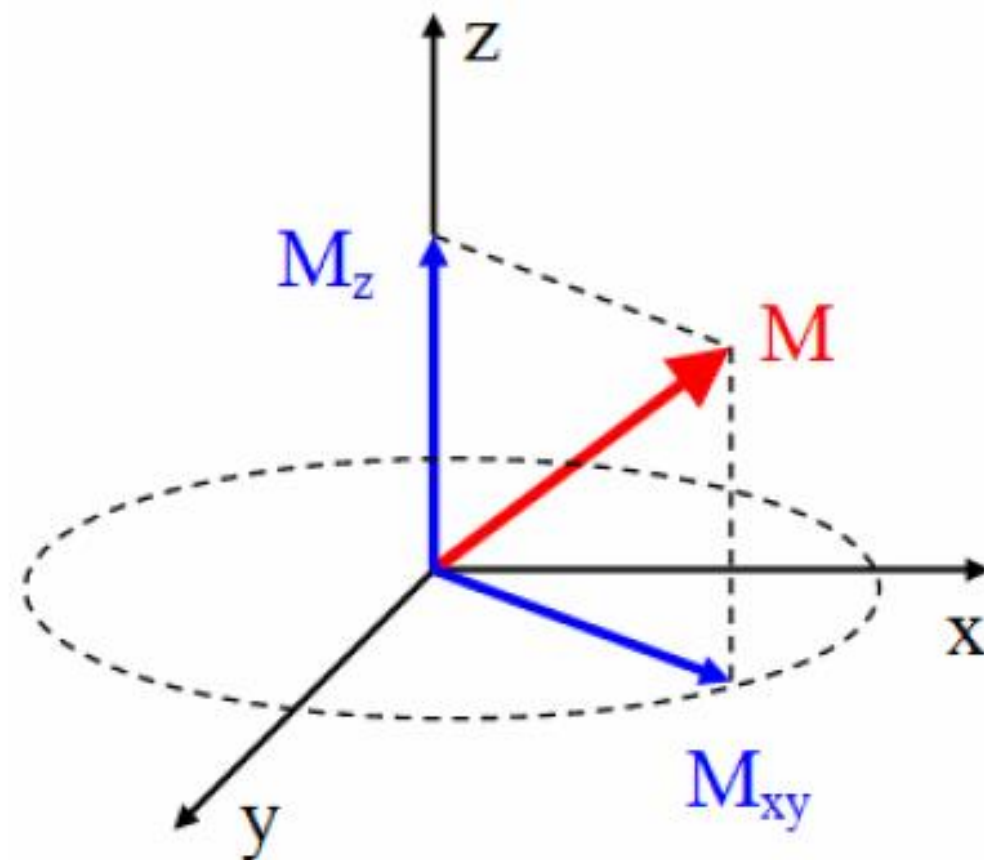
N = počet částic v látce

V = objem látky

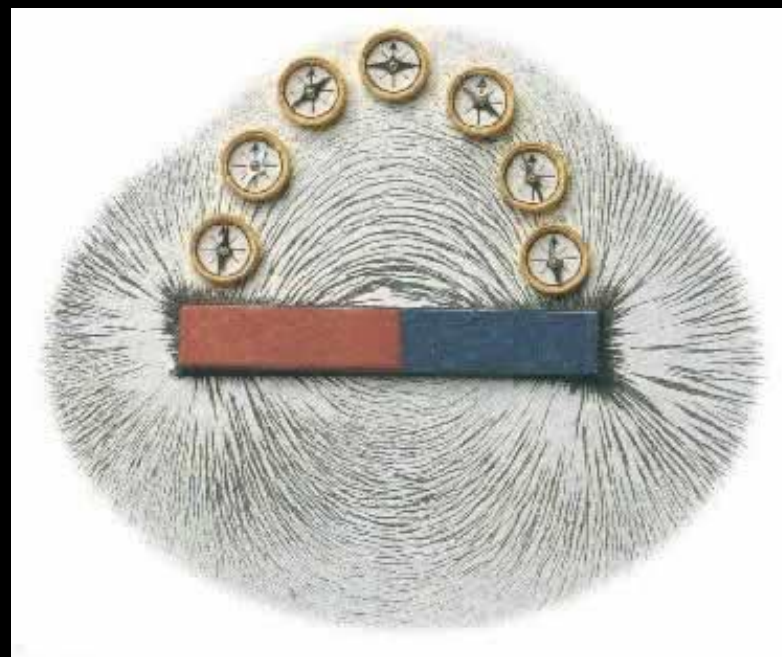
$$\vec{M} = \frac{1}{V} \sum_{i=1}^N \vec{\mu}_i$$

$\vec{\mu}_1 \dots \vec{\mu}_N$

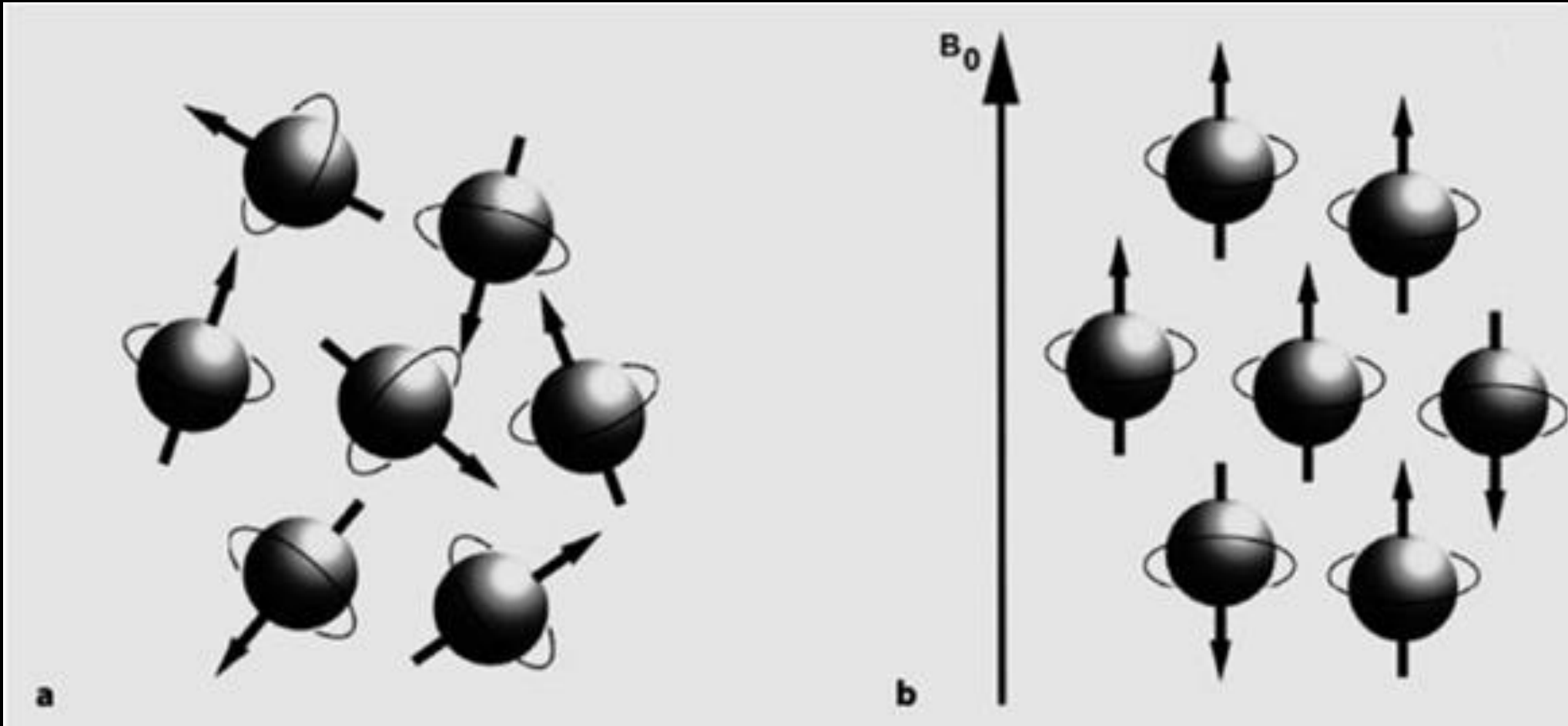

MAGNETIZACE

- Důsledkem nenulové teploty ($T > 0 \text{ K}$) se částice pohybují zcela náhodně a také orientace magnetických momentů je zcela náhodná.
- Proto je střední hodnota vektoru magnetizace nulová $\langle \vec{M} \rangle = 0$.
- Orientace mag. momentů v silném vnějším statickém mag. poli .
  - Střelka kompasu

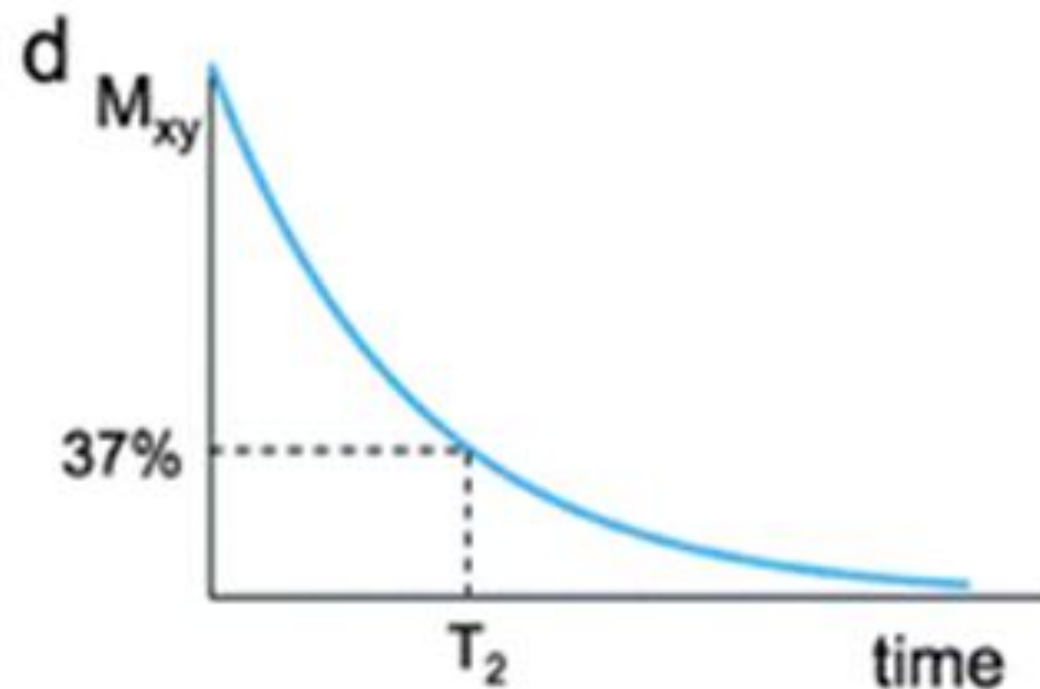
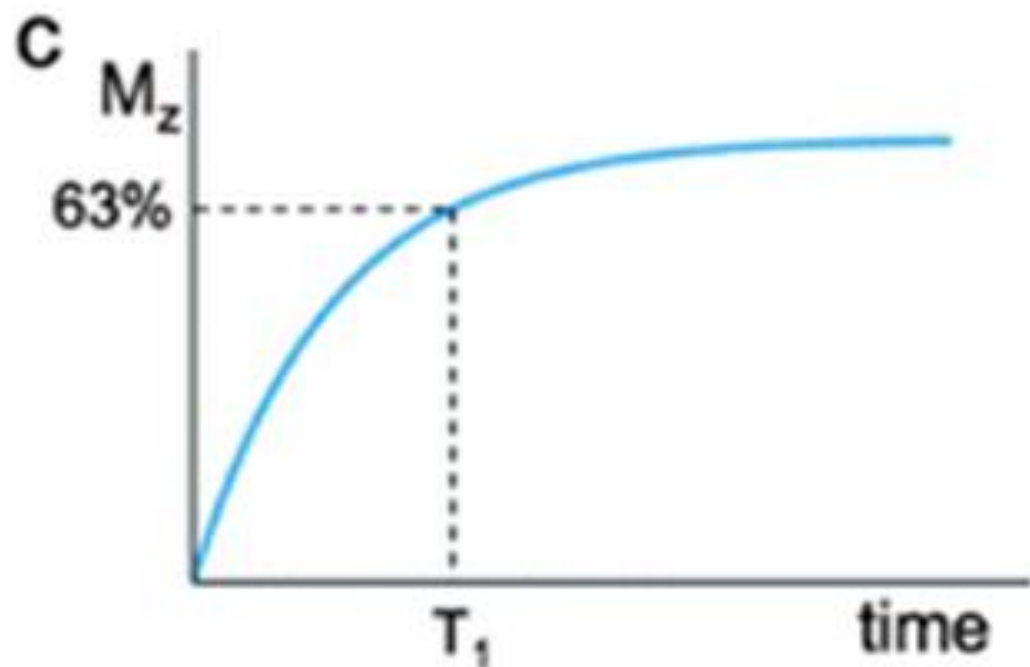

MAGNETIZACE

RELAXACE

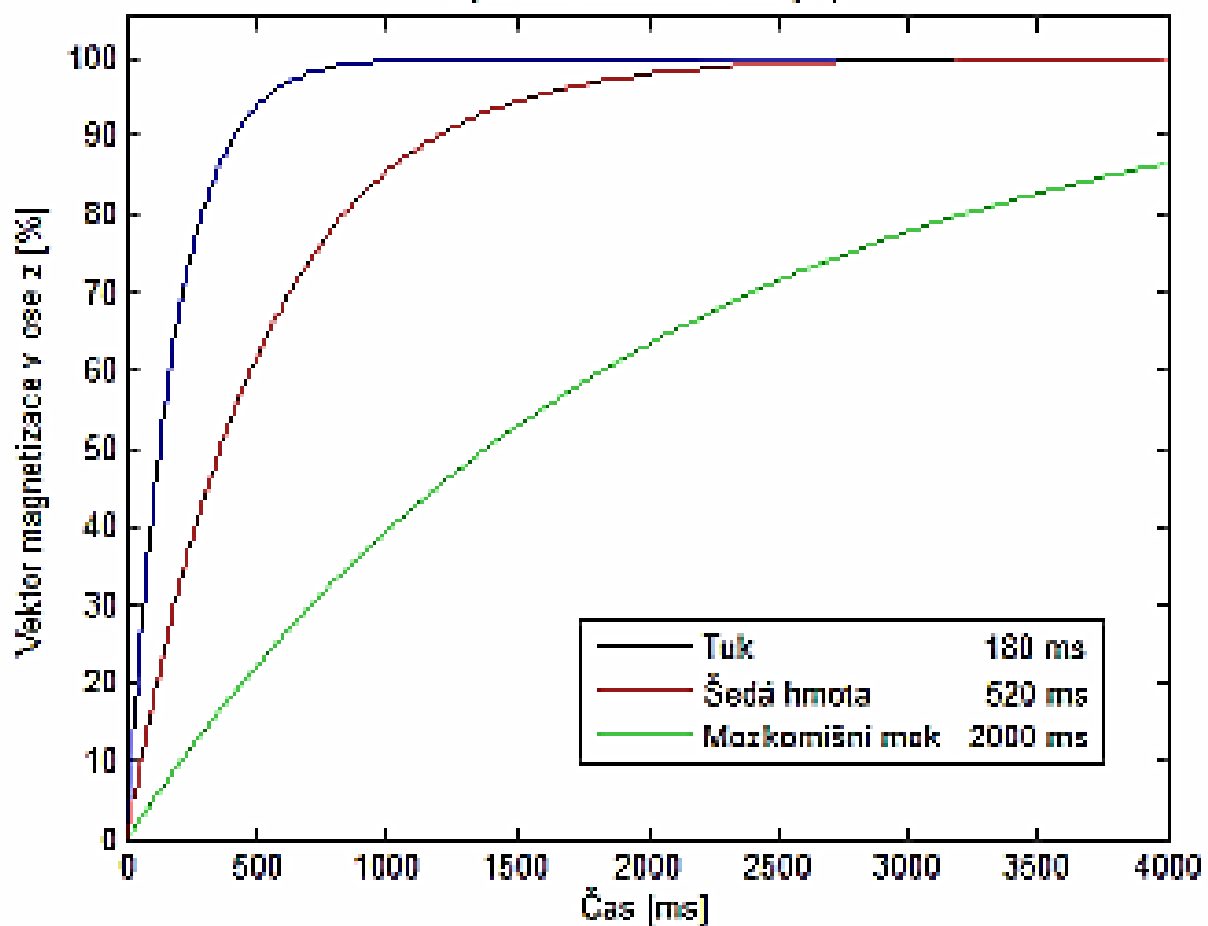

RELAXACE

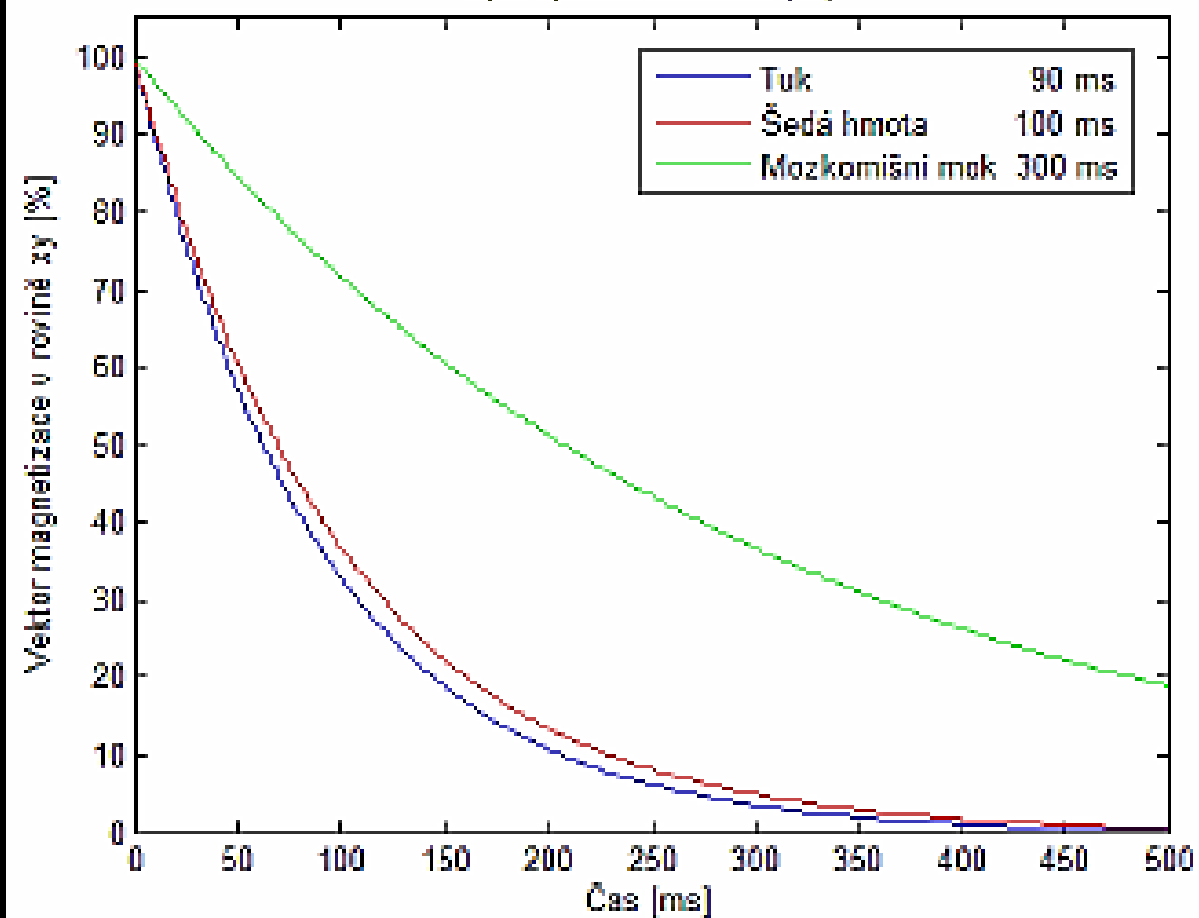
Typ látky	T ₁ [ms]	T ₂ [ms]
tuk	250	60
sval	900	50
krev	1400	100-200
Mozek		
šedá hmota (GM)	950	100
bílá hmota (WM)	600	80
cerebrospinální tekutina (CSF)	2000	250

RELAXACE

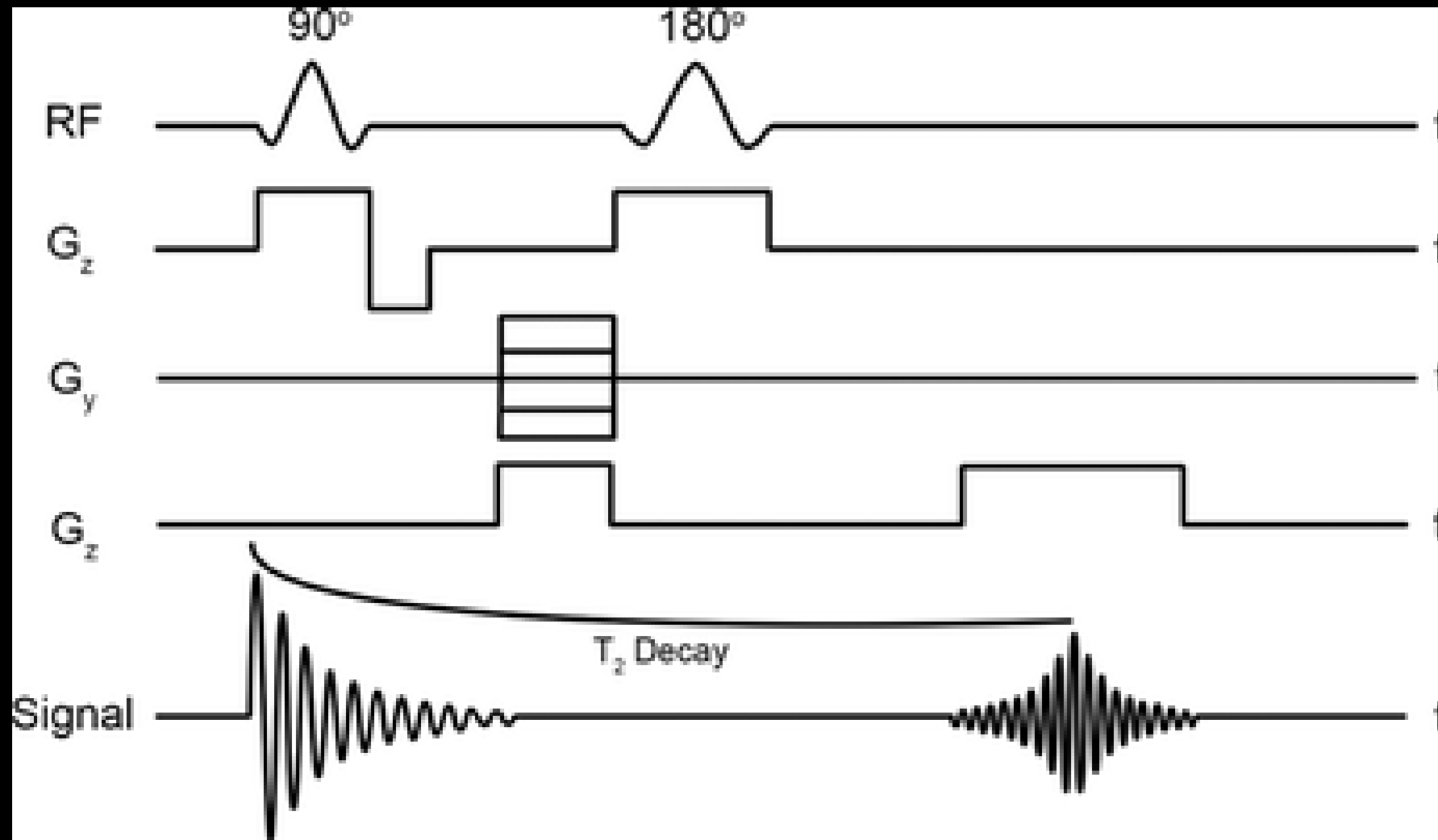
Spin-nířžková interakce (T1)

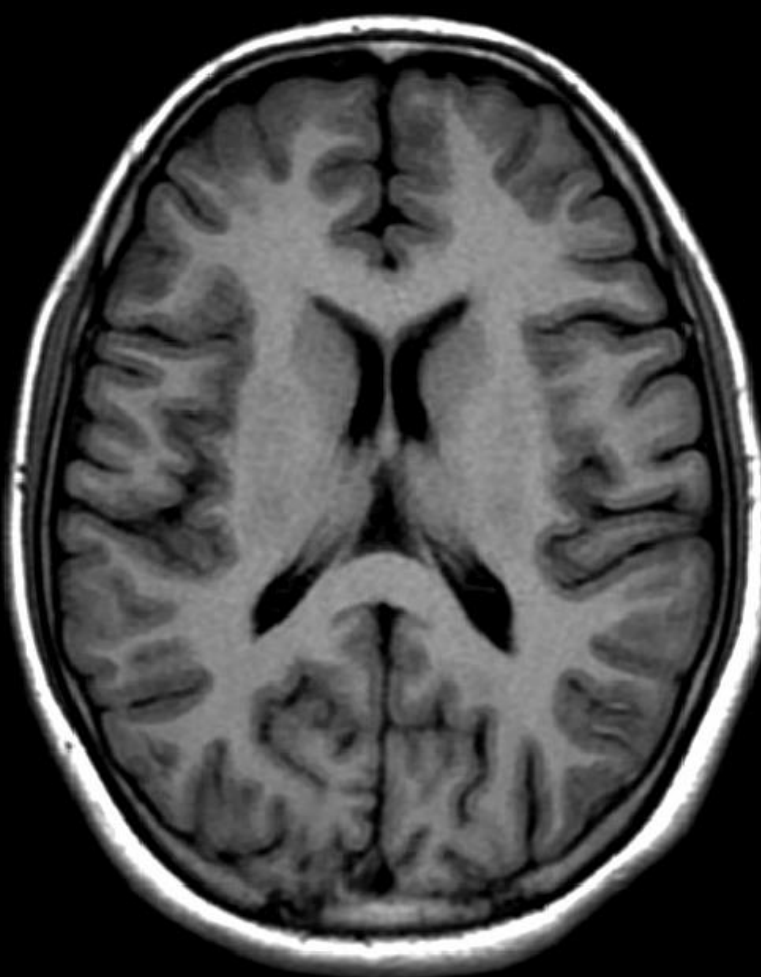
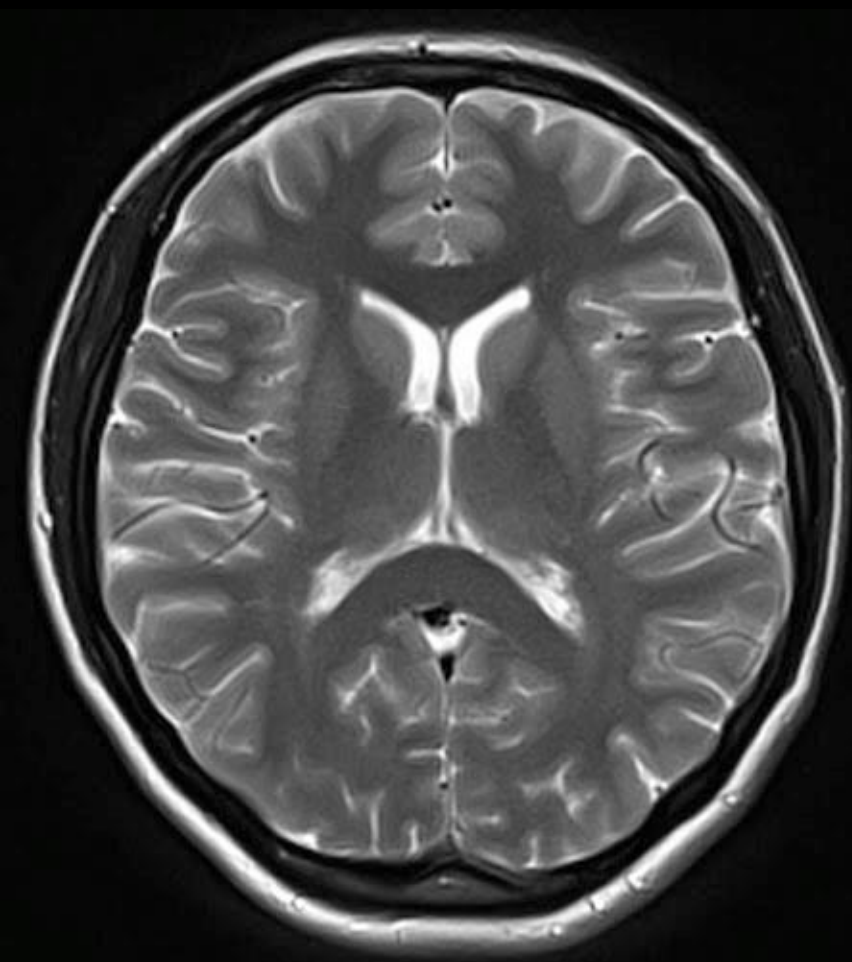
Spin-spinová interakce (T2)

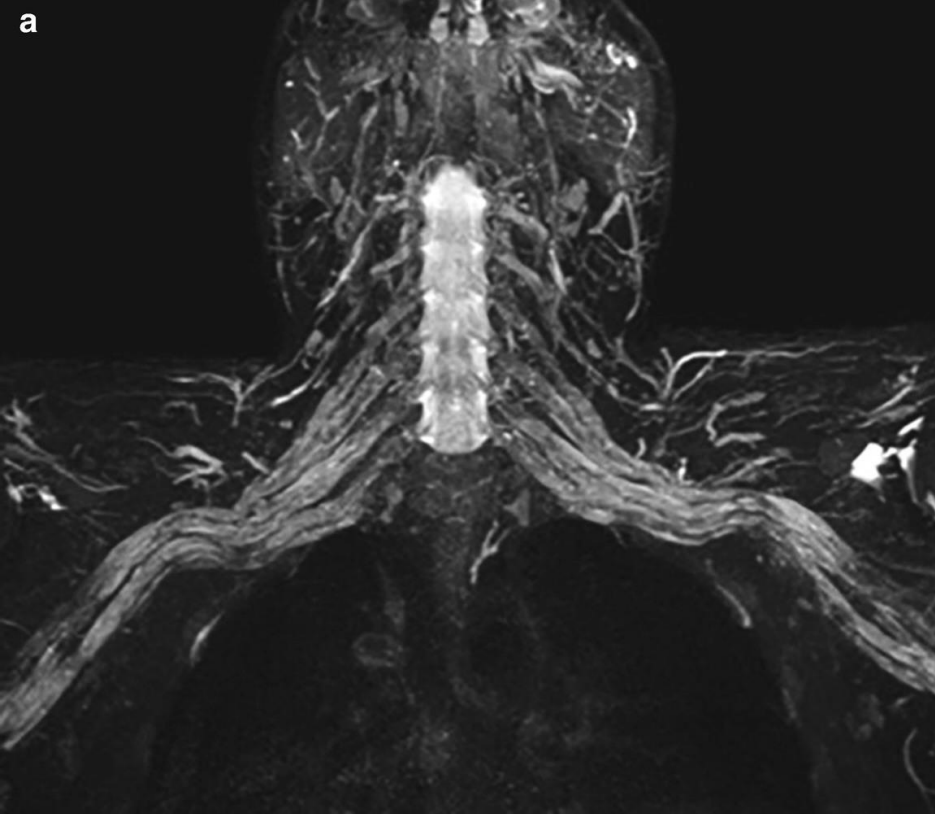
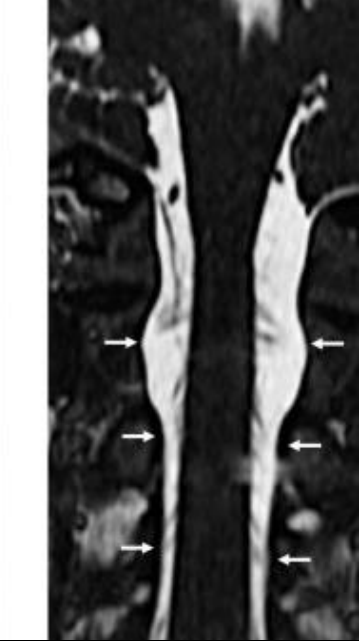
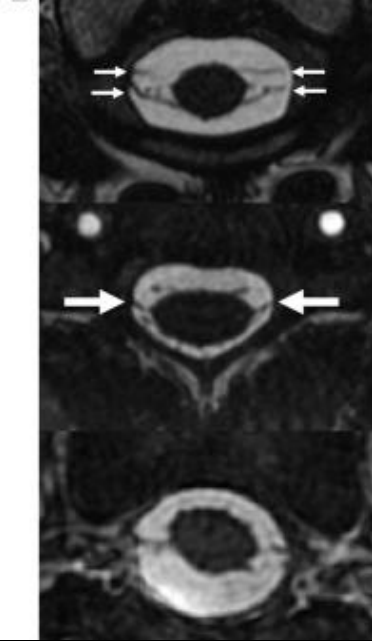
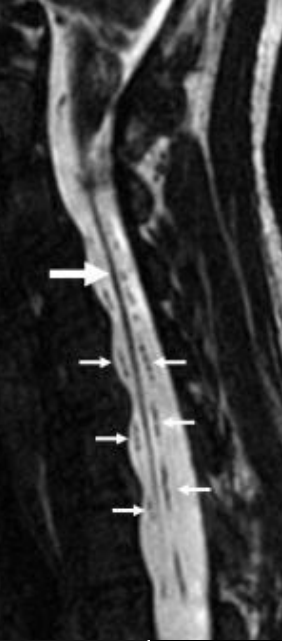
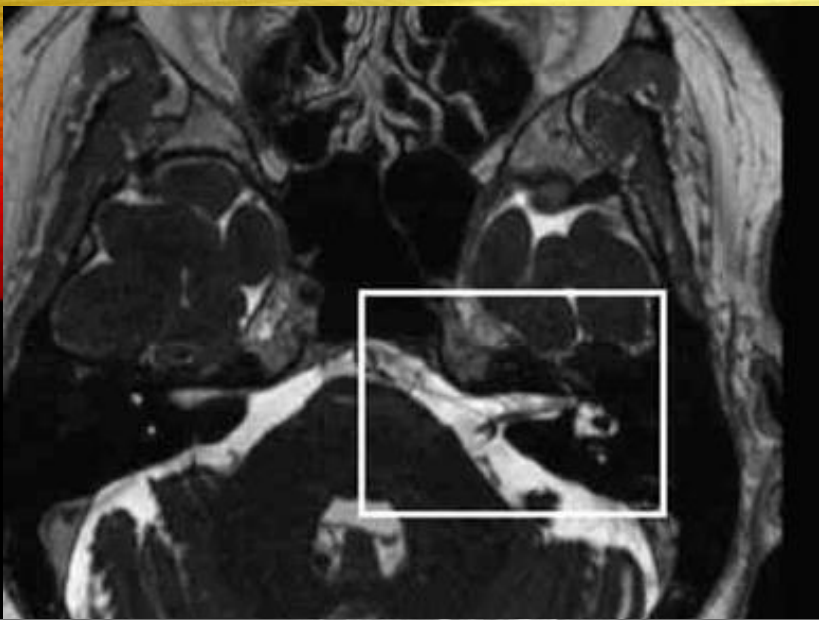

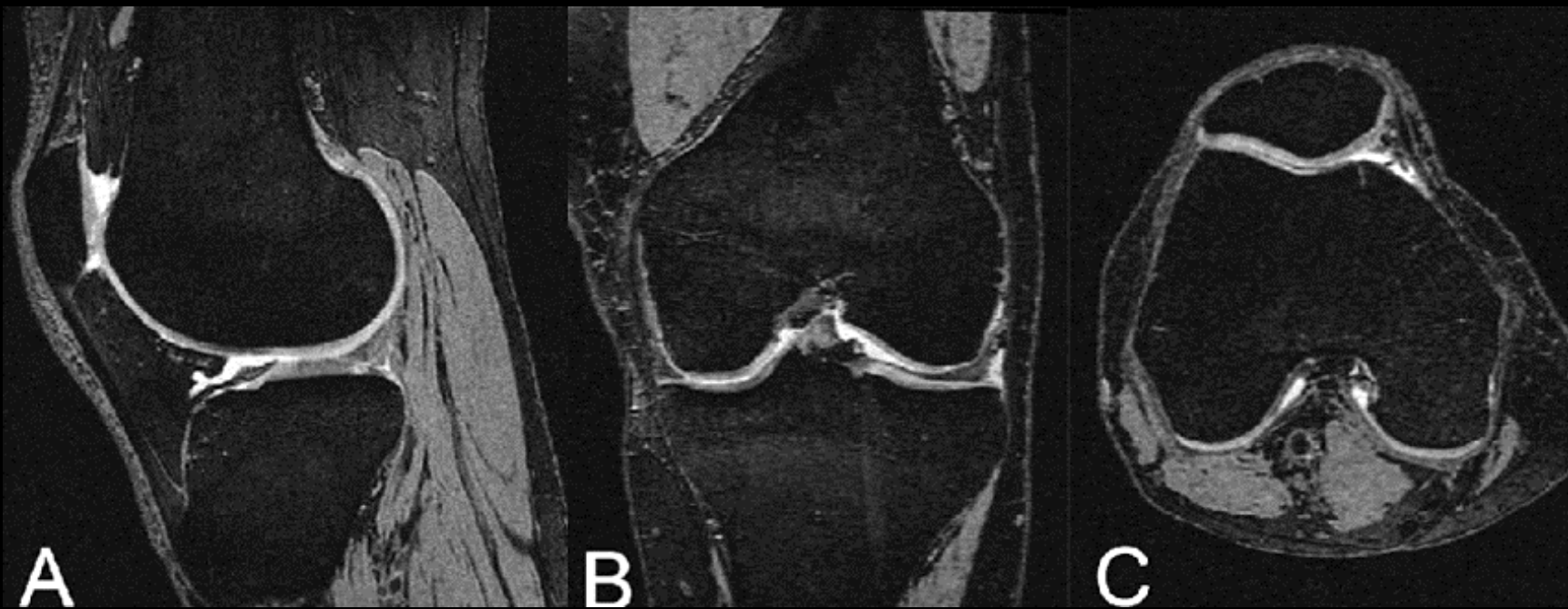
PULSNÍ SEKVENCE

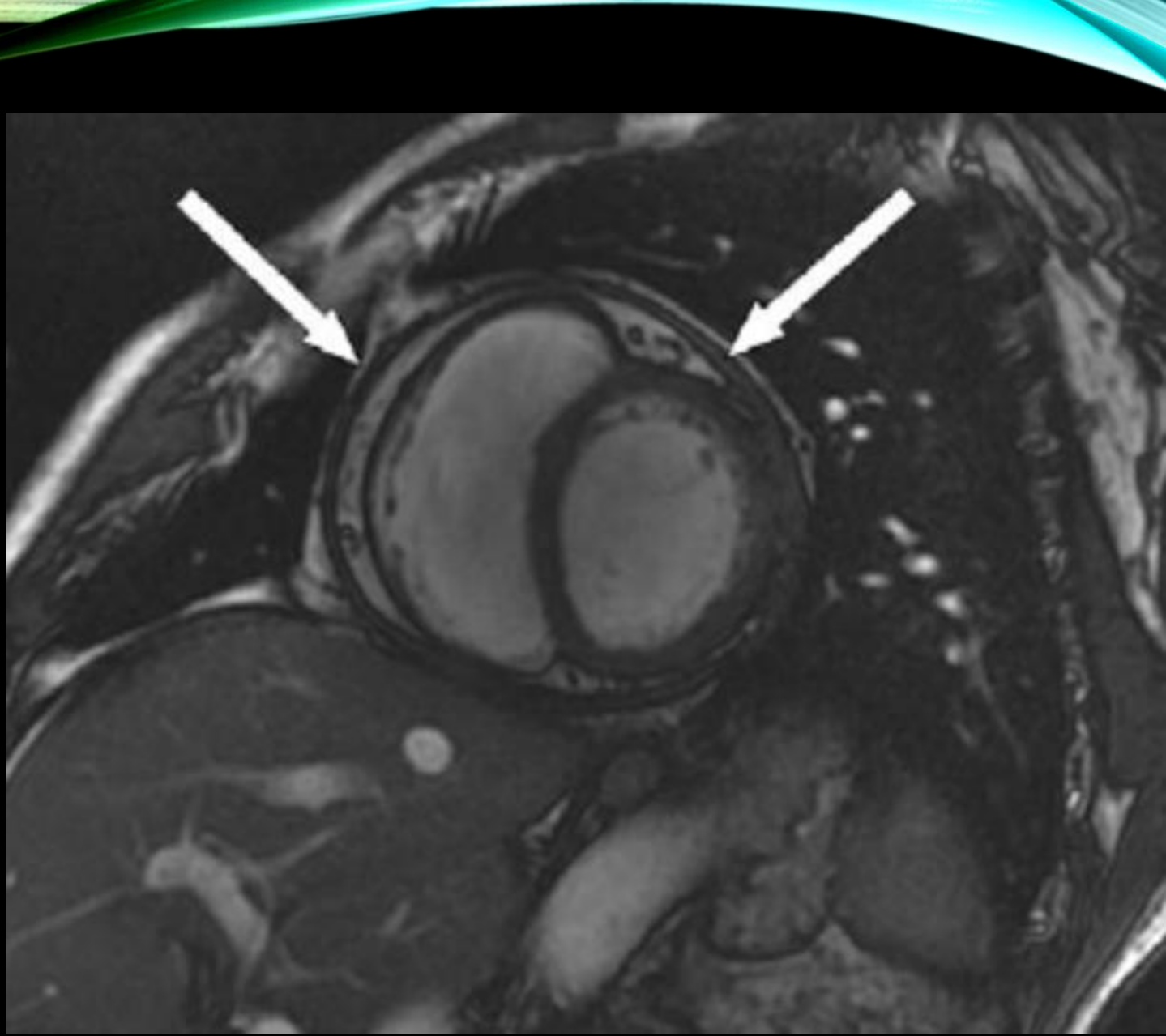

PULSNÍ SEKVENCE

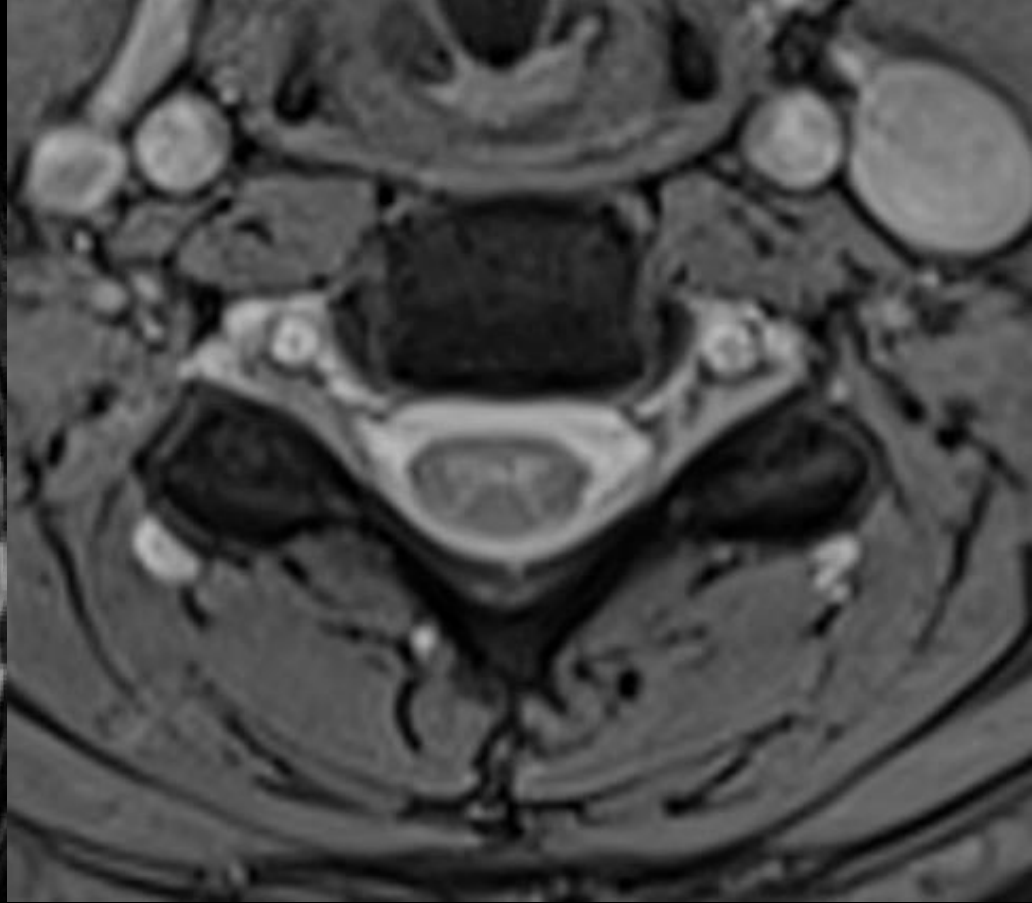

wholebrain diffusion tractography

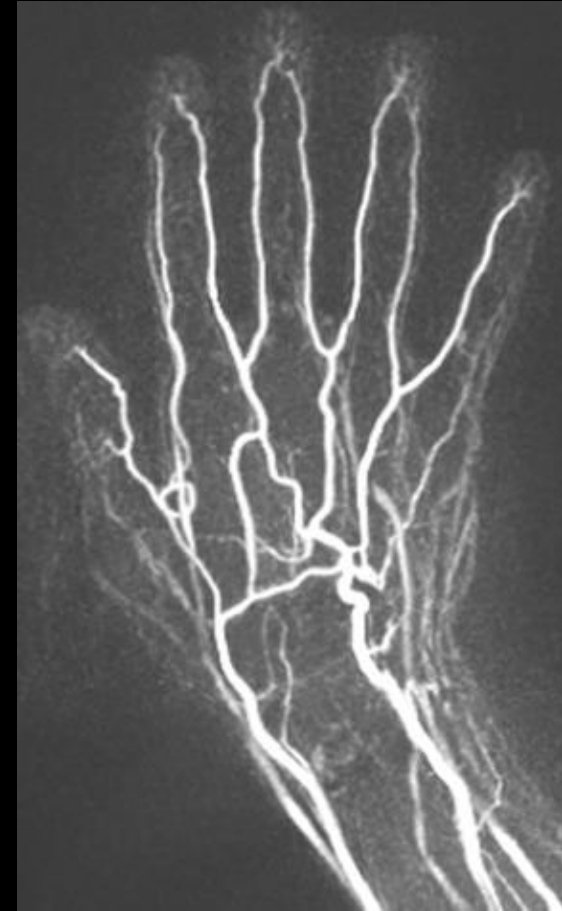
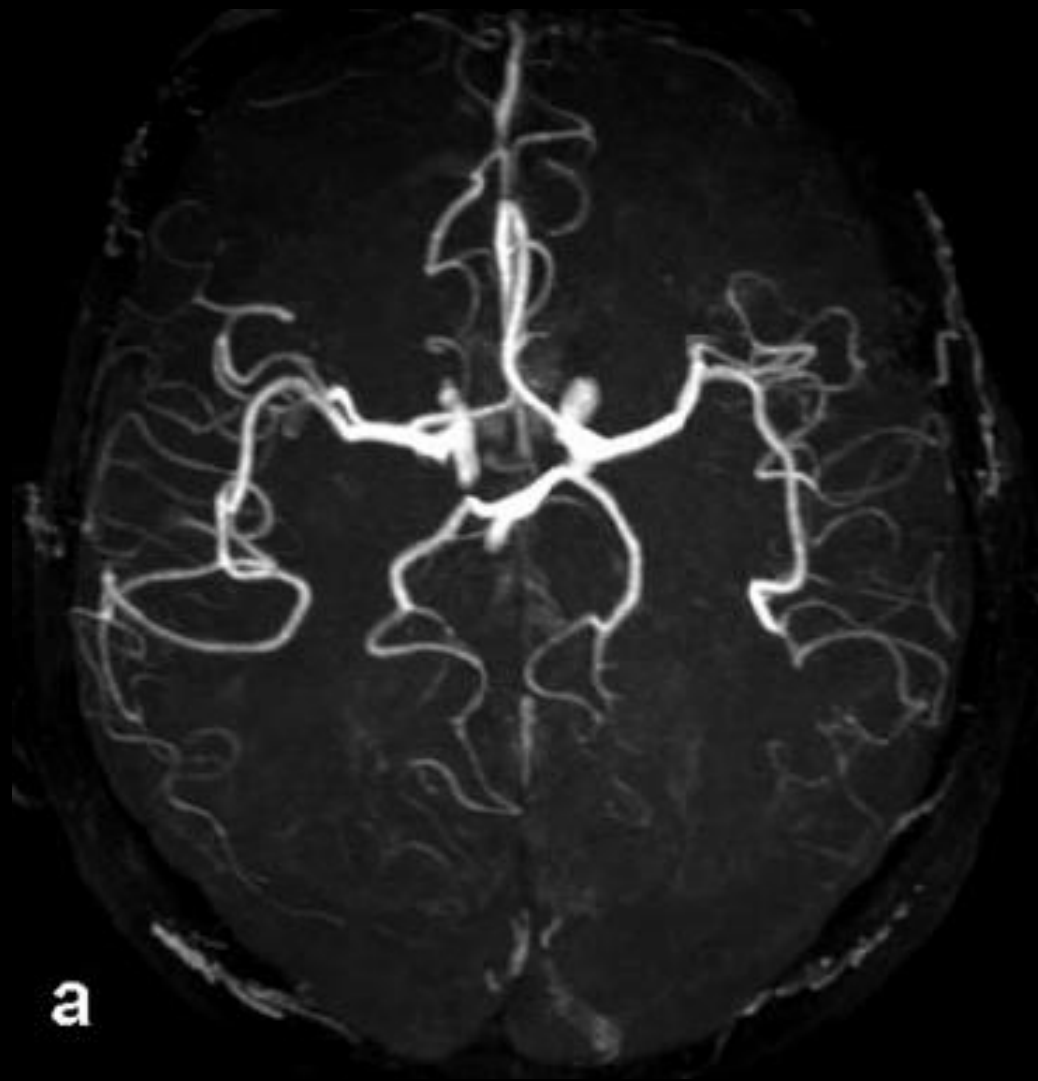
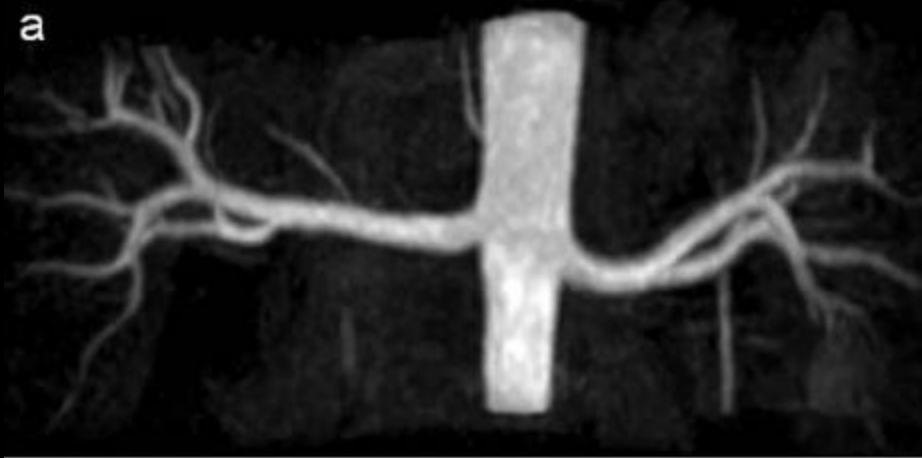
injury

average length of streamlines
in every voxel

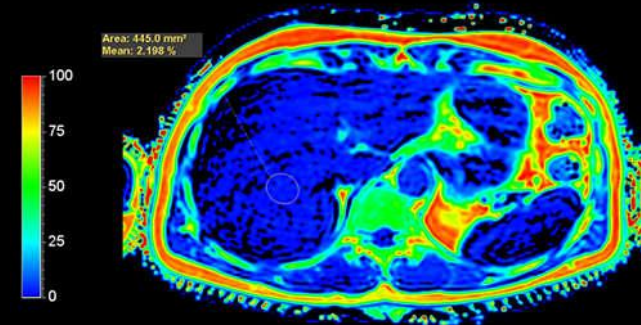
colour denotes
reduction in streamline length

small injury causes reduction
in streamline length along
entire tract

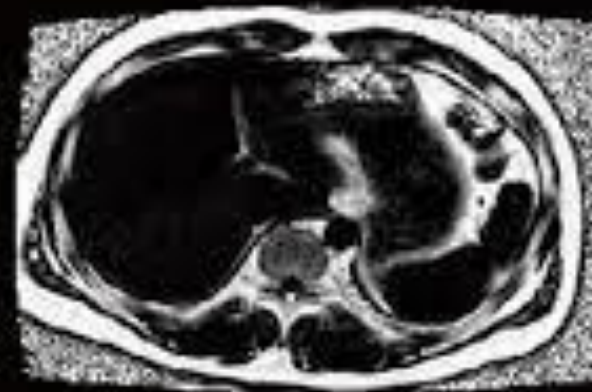

DIXON KVANTIFIKACE

- Multi-echo
- Multi-fat peak korekce
- B0 korekce
- T2* mapování
- Tuková frakce

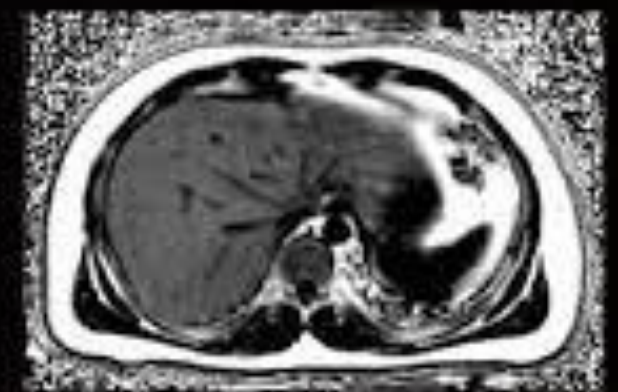

Healthy Volunteer

Liver Fat-fraction: 2%

Fatty Liver

Liver Fat-fraction: 22%

MR BEZPEČNOST

- Silné statické i dynamické mag. Pole
  - Dle FDA až do 8T pro dospělého bez rizika
  - Rychlá změny dB/dt => stimulace perif. Nervů nikoliv srd.svalu
- Vysoko-frekvenční RF pulzy
  - Většina E přeměněna na teplo (kumulativní)
  - Specific Absorption Rate (SAR, [W/kg])
  - SAR < 4 W/kg => žádné zvýšení teploty
  - SAR < 6 W/kg => dobře tolerováno
  - Větší zvýšení T na povrchu
- Hluk
- Malý prostor

MR BEZPEČNOST

- Hluk
  - Roste s B_0 a rychlostí gradientů
  - Různé metody redukce hluku
  - Může být problém u psychiatrických pacientů či těhotenství
- Malý prostor
  - Lze potlačit otevřenou konstrukcí magnetu
  - Uzavřené magnety s větší gantry (70 cm)
  - Uklidnění pomocí léků či anestezie

MR BEZPEČNOST

- Kovové implantáty
  - Dislokace feromagnetických díky B_0
  - Zahřívání el. vodivých díky RF a grad. pulzům
  - Feromagnetický materiál vždy absolutní kontraindikace
  - Neferomagnetické = artefakty v obraze
  - Některé implantáty lze použít pouze za určitých podmínek (B_0 , grad., SAR...)

MR BEZPEČNOST - KARDIO STIM.

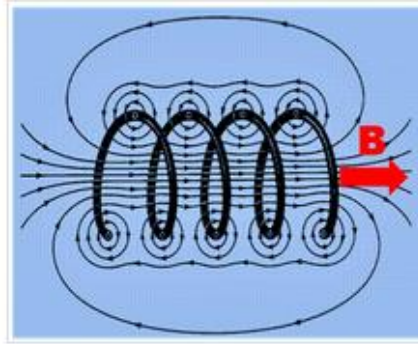
- Pacient musí mít potvrzení s razítkem a podpisem ošetřujícího lékaře, že jeho kardiostimulátor (včetně elektrod) je MR kompatibilní.
- Toto potvrzení nesmí být starší než 3 dny. Nestačí pouze průkazka o typu kardiostimulátoru. V případě nejasnosti je vždy nutné kontaktovat ošetřujícího lékaře, je možné zhotovit RTG snímek hrudníku, které však musí indikovat ošetřující lékař.
- Součástí potvrzení musí být informace, že kardiostimulátor je nastaven v MR kompatibilním modu. S výhodou je přímo výtisk z kalibrace přístroje. Toto potvrzení nesmí být starší než 24 hodin.
- Součástí potvrzení musí být vyjádření ošetřujícího lékaře, že pacient nemá žádné další implantáty, které by byly kontraindikací k MR vyšetření. Zvláště například ponechané elektrody apod.
- Na MR pracovišti musí být informace o podmínkách pro MR vyšetření u těchto pacientů pro jednotlivé typy stimulátorů (např. nutnost centrace mimo hrudník atd.).
- Buď si je pacient přinese s sebou nebo již musí být na pracovišti k dispozici.
- Při měření musí být pacient monitorován pomocí EKG.

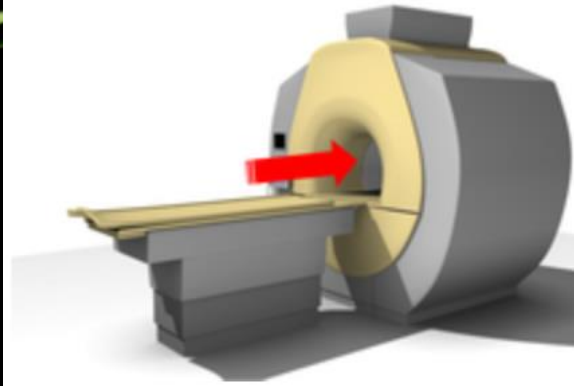
Absolutní kontraindikace	Relativní kontraindikace (potenciálně nebezpečné)	Bezpečné	Není kontraindikace
<u>Implantovaný kardiostimulátor nebo defibrilátor (ICD)</u>	Stenty (cévní výztuže), žilní filtry, kovový embolizační materiál <u>a</u> okludery <u>méně než 6 týdnů</u> po implantaci, pokud není písemně doložena jejich MR kompatibilita	Stenty (cévní výztuže), žilní filtry, kovový embolizační materiál <u>a</u> okludery <u>6 a více týdnů</u> po implantaci	Písemné potvrzení výrobce implantátu o jeho plné MR kompatibilitě (kdekoli v těle pacienta) s písemným potvrzením operátora, který jej implantoval
Ponechané elektrody po deplantaci kardiostimulátoru nebo defibrilátoru	Kloubní náhrady, osteosyntetický materiál a dentální implantáty <u>méně než 6 týdnů</u> po implantaci, pokud není písemně doložena jejich MR kompatibilita	Kloubní náhrady, osteosyntetický materiál a dentální implantáty <u>6 a více týdnů</u> po implantaci, bez známek uvolňování (bez ohledu na použitý materiál)	Nitroděložní tělíska (IUD)
Aneuryzmatické cévní svorky (klipy), pokud není písemně doložena jejich MR kompatibilita	Kloubní náhrady <u>a</u> osteosyntetický materiál se známkami uvolňování	Náhrady srdečních chlopní s výjimkou cíleně udané MR nekompatibility	Stenty (cévní výztuže), žilní filtry, kovový embolizační materiál <u>a</u> okludery, pokud lze písemně doložit plnou MR kompatibilitu (bez ohledu na dobu implantace)
<u>Elektronické implantáty (kochleární, inzulinová pumpa atd.), pokud není písemně doložena MR kompatibilita</u>		Neaneuryzmatické chirurgické cévní svorky (hemostatické klipy) <u>6 a více týdnů</u> po implantaci	
Kovová cizí tělesa z jiného než prokazatelně nemagnetického kovu :- intrakraniálně - intraorbitálně		Svorky na žlučových cestách <u>6 a více týdnů</u> po operaci	

GE Signa 1.5T superconducting scanner

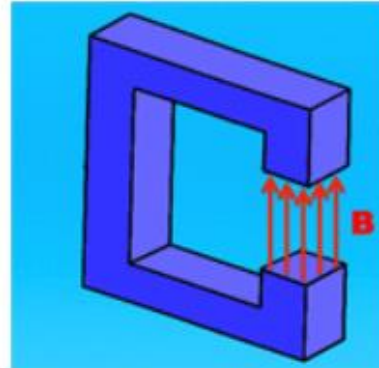
Magnetic field created by solenoid

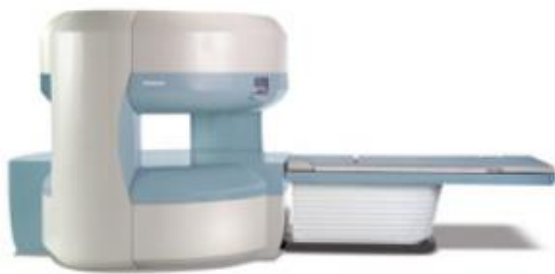
KONSTRUKCE

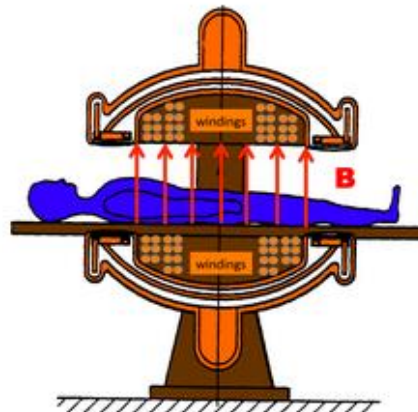
Hitachi Aperto 0.4T permanent magnet scanner

C-shaped permanent magnet

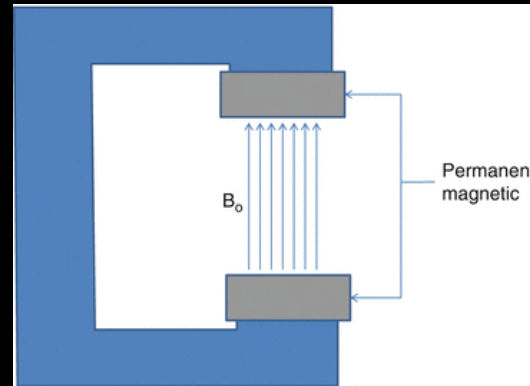
Hitachi Oasis 1.2T HFO superconducting scanner

Dipolar electromagnet design

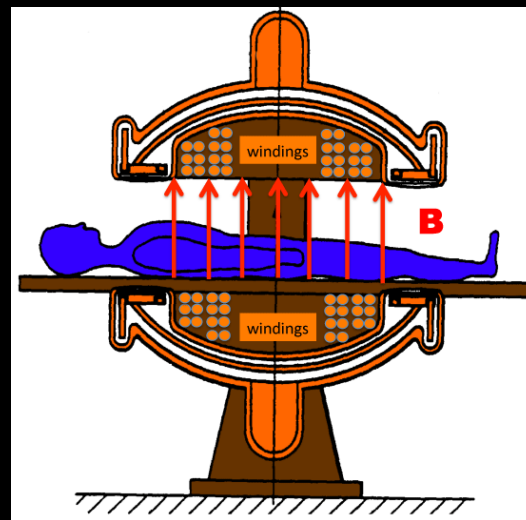
PERMANENTNÍ

- Slitiny kovů ($\text{Fe}_{77}\text{Nd}_{15}\text{B}_8\dots$)
- $B_0 = 0,1 - 0,3 \text{ T}$
- Výhody:
  - Nízká pořizovací cena
  - Nízké provozní náklady
  - Otevřený
- Nevýhody:
  - Hmotnost (15 – 70 tun)
  - Stabilita pole velmi citlivá na teplotu

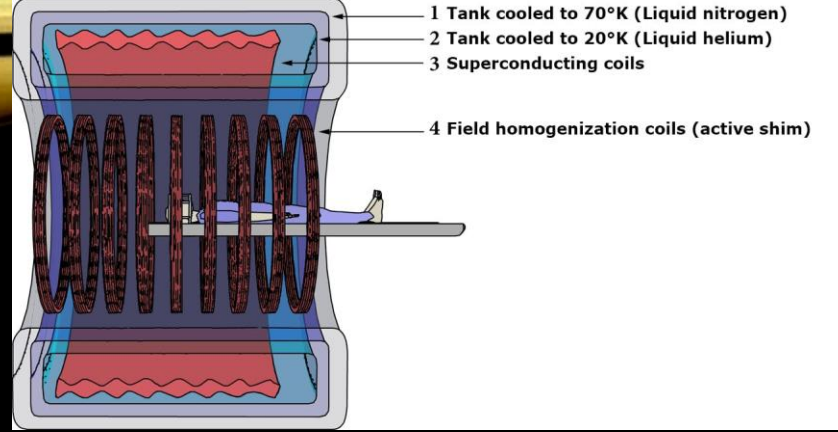

- Elmag indukce
- $B_0 = 0,1 - 0,4 \text{ T}$
- Výhody:
  - Nízká pořizovací cena
  - Nízká hmotnost
  - Otevřený a vypnutelný
- Nevýhody:
  - Velká spotřeba energie ($\sim 50 \text{ kW}$)
  - Stabilita pole velmi citlivá na teplotu

EL.MAG.

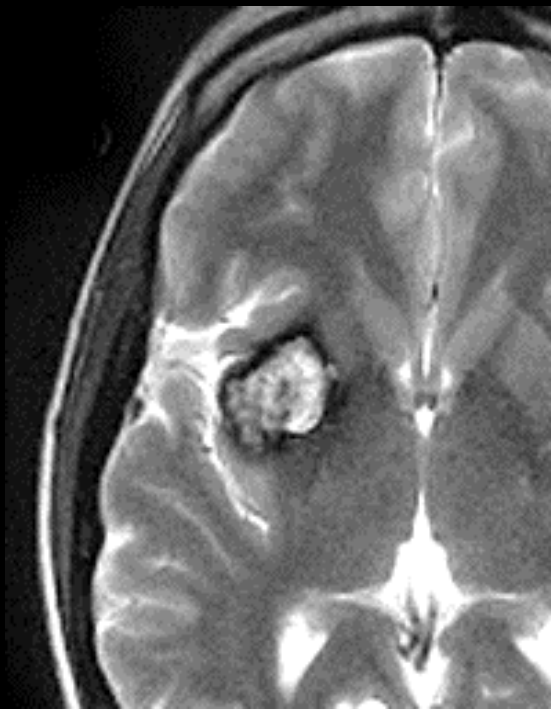
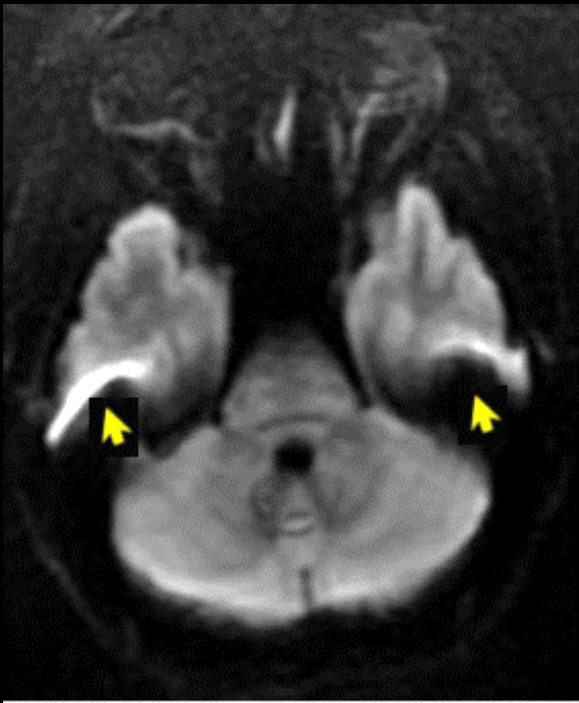
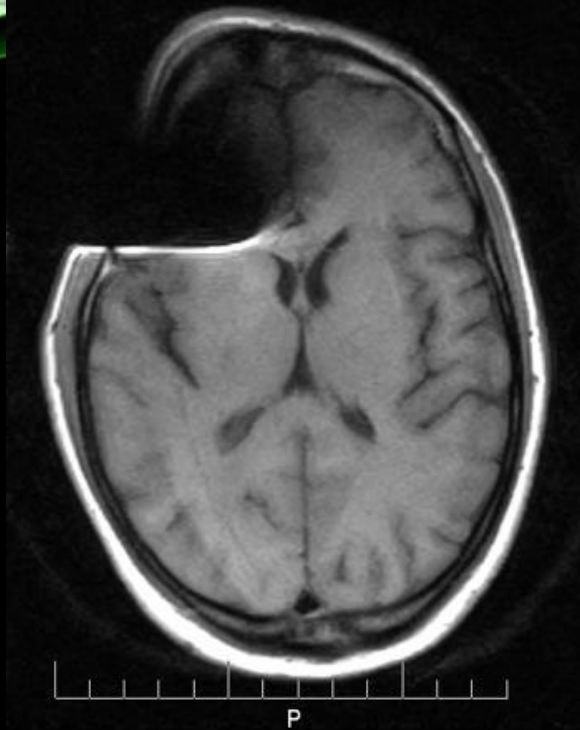
SUPRAVOD.

- Elmag indukce + chlazení kapalným He
- $B_0 = 0,5 - 7 \text{ T}$
- Výhody:
  - Kvalita obrazu
  - Stabilita mag. pole
- Nevýhody:
  - Pořizovací náklady
  - Nelze vypnout

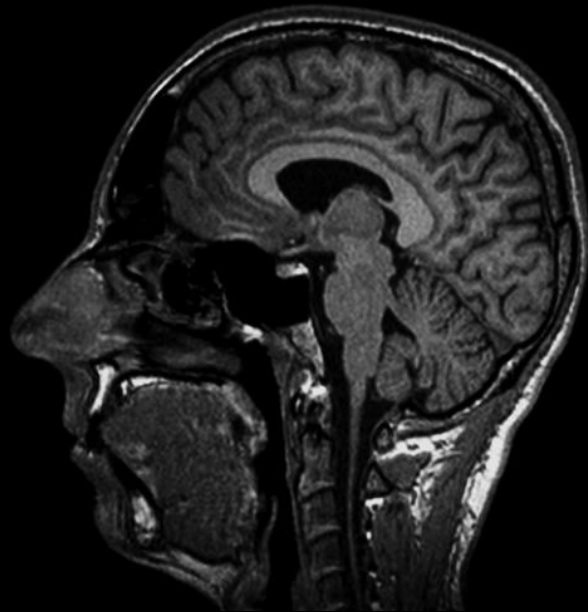
ARTEFAKTY

- Nehomogenita B_0
  - Špatně seřízený stroj
  - Kovový předmět
  - Rozdíl susceptibilit

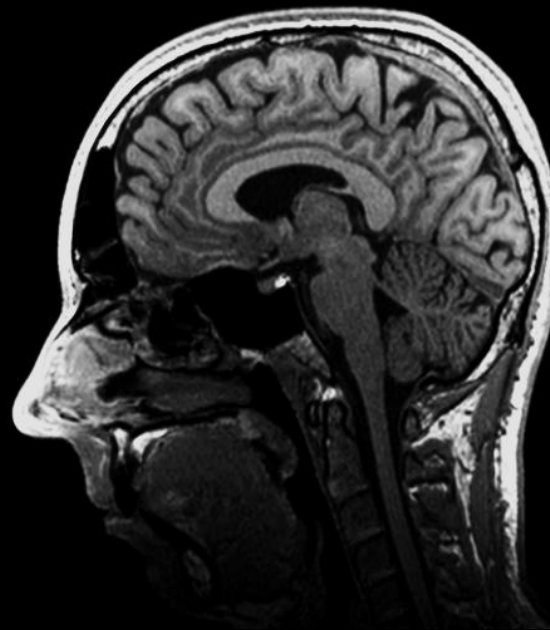

ARTEFAKTY

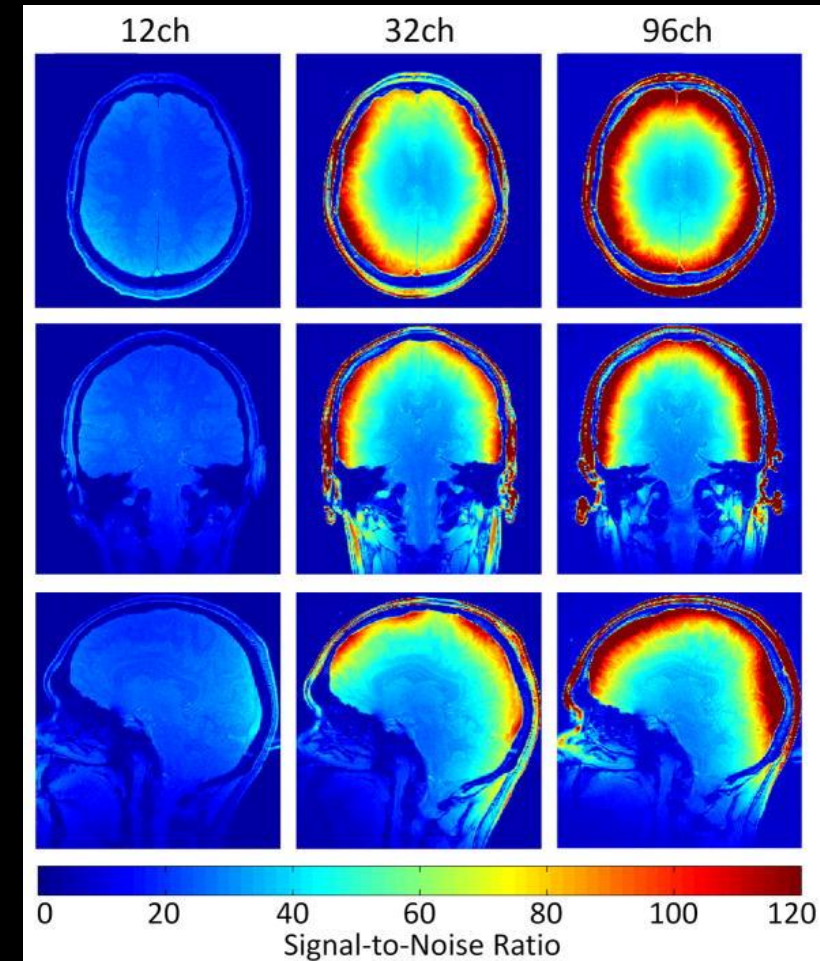
- Nehomogenita B_1
  - Lokální nepřesnot úhlu RF pulzu
  - Nehomogenita přijímaného signálu (povrch cívky)

1 kanálová

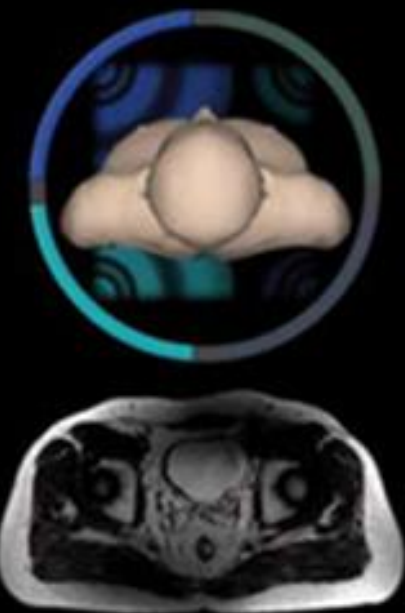
Multi-kanálová

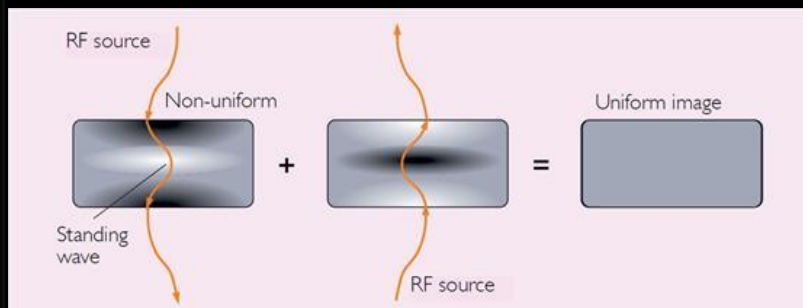
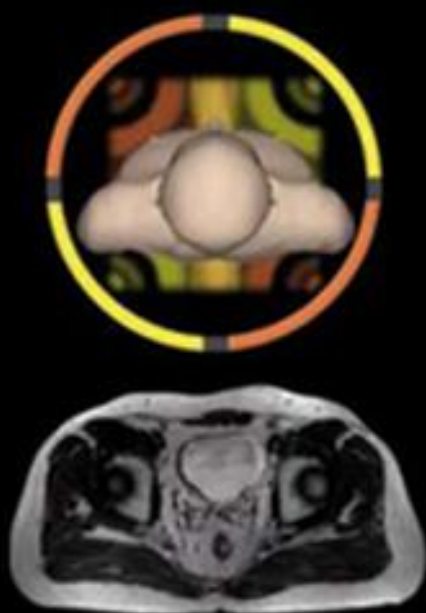
ARTEFAKTY

- Nehomogenita B_1
  - Dielektrický jev
  - Vlnová délka v těle ~ 25 cm (3T)

Conventional

Multi Phase Transmit

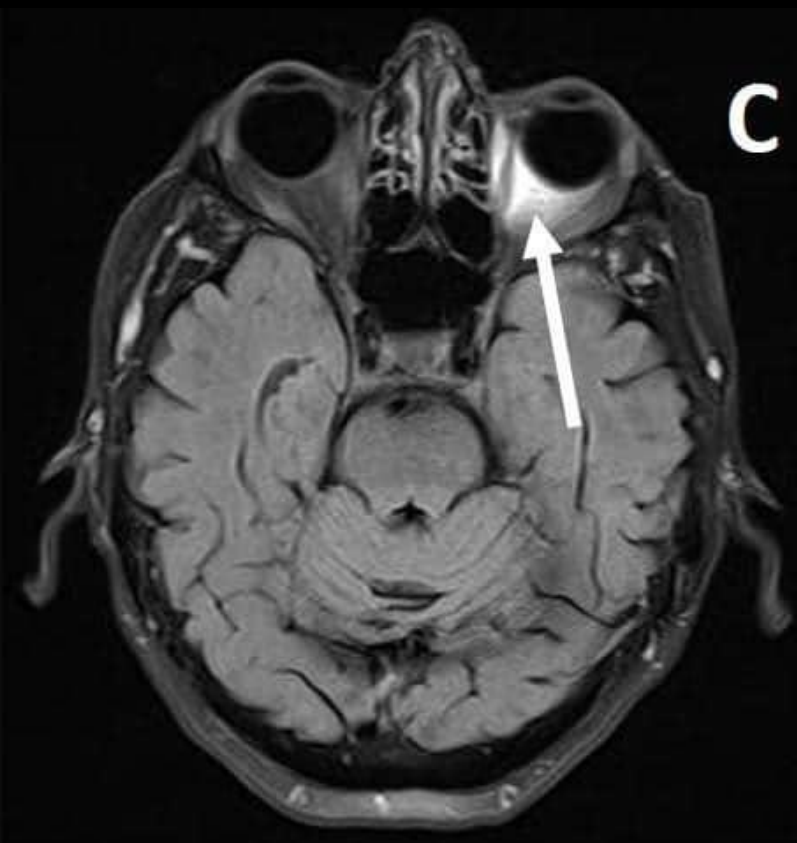
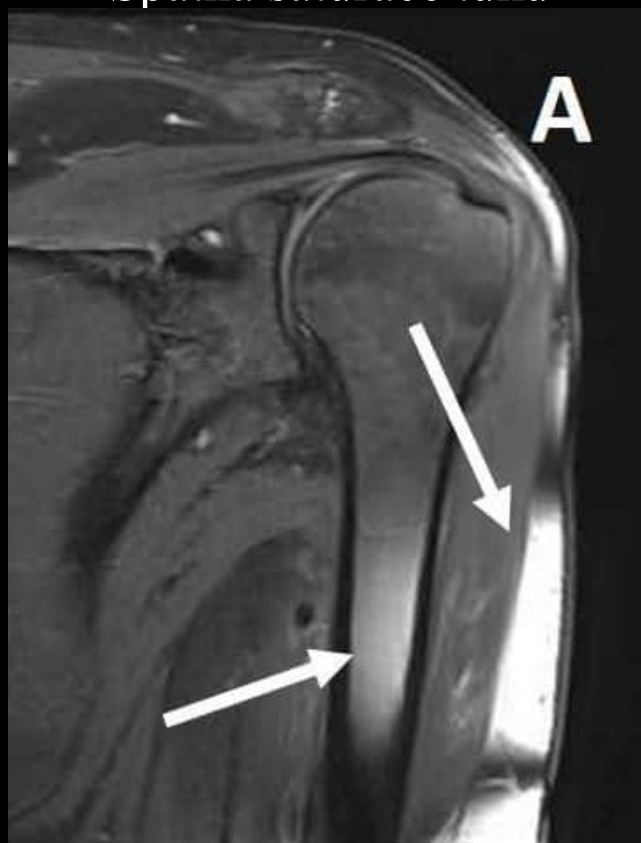
FLAIR 7T

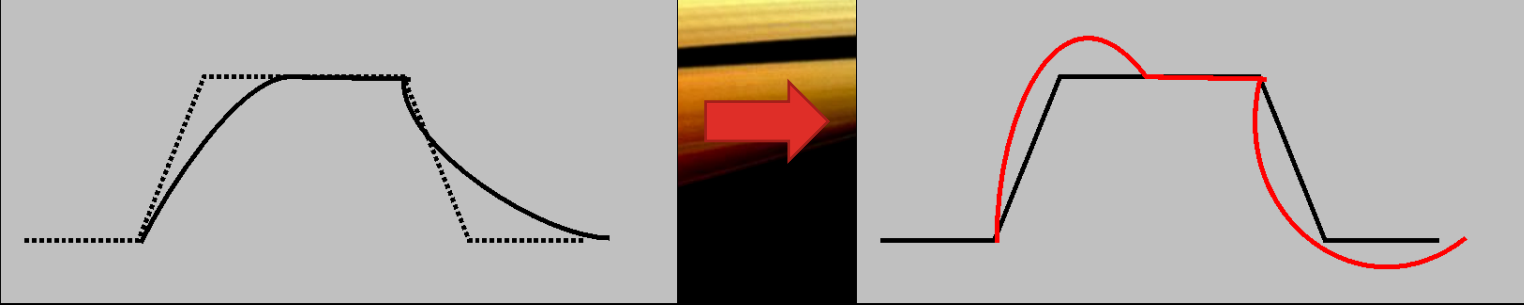

ARTEFAKTY

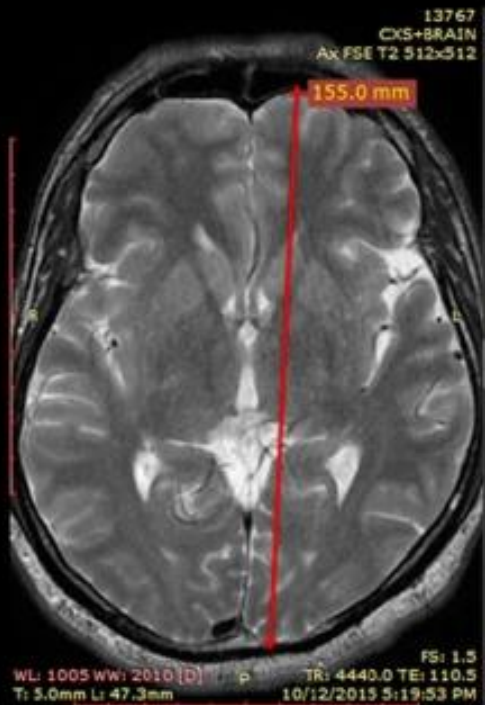
- Nehomogenita B_1
  - Špatná saturace tuku

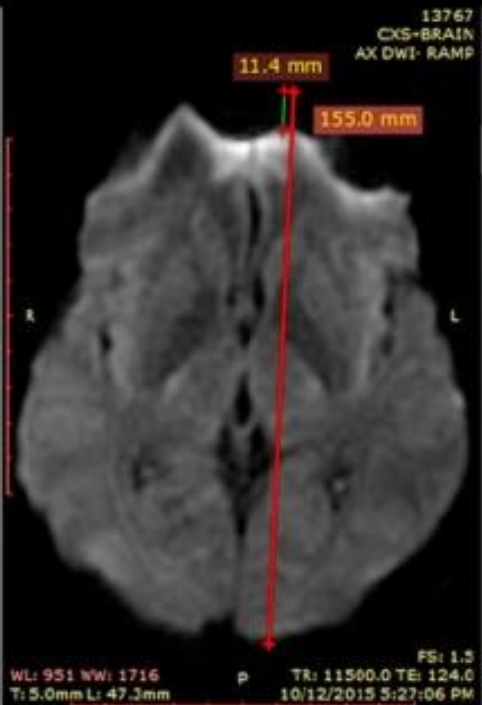

ARTEFAKTY

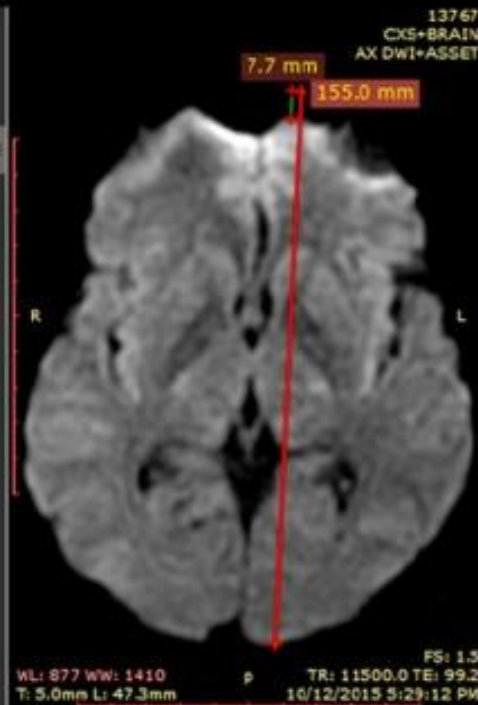
- Nedokonalost gradientů
- Geometrická distorze

A

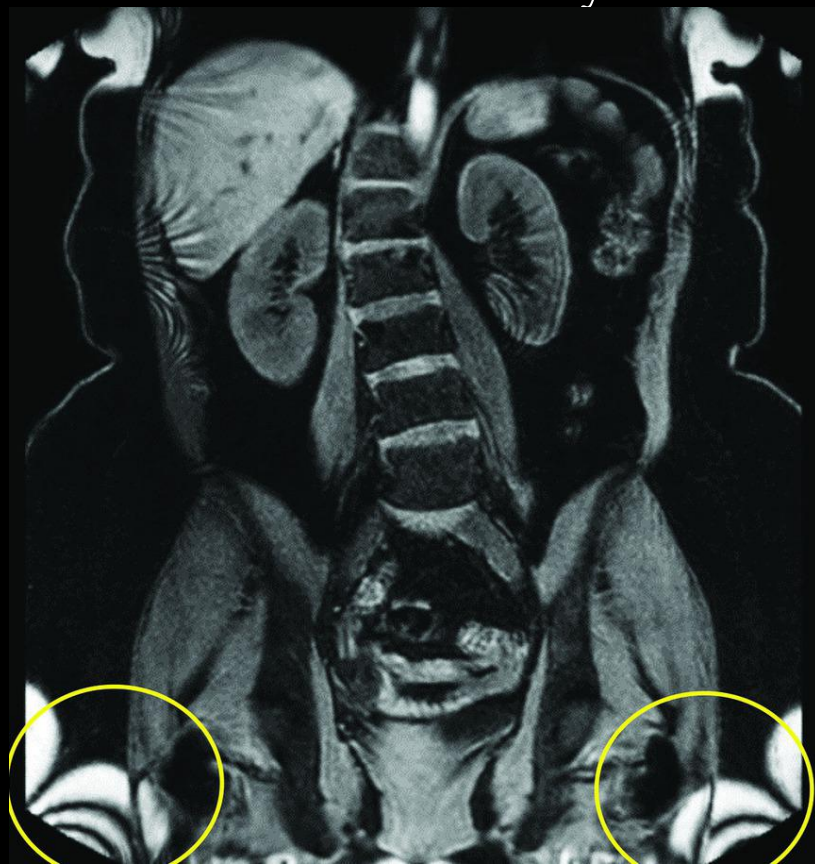
B

C

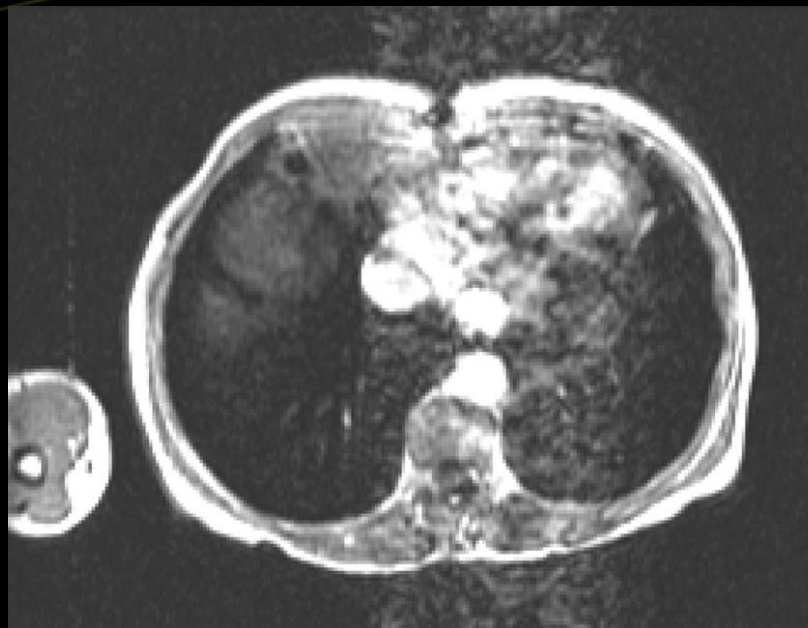

- Nedokonalost gradientů
- Kruhové artefakty

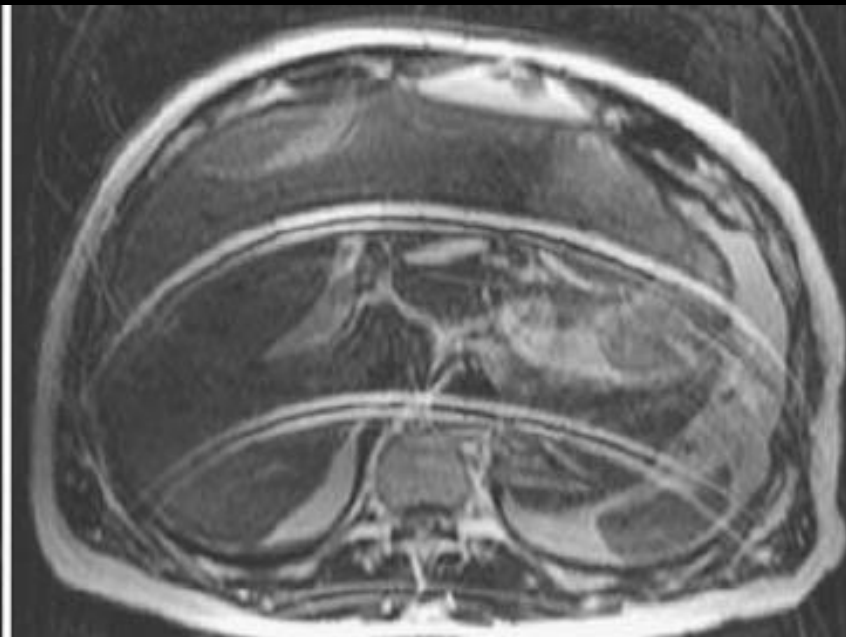
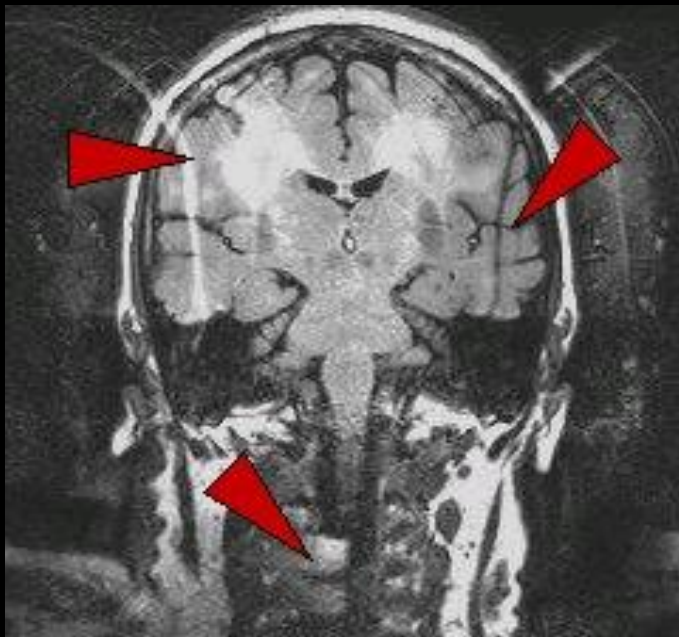

ARTEFAKTY

- Pohyb, tok
  - Špatná lokalizace fází signálu

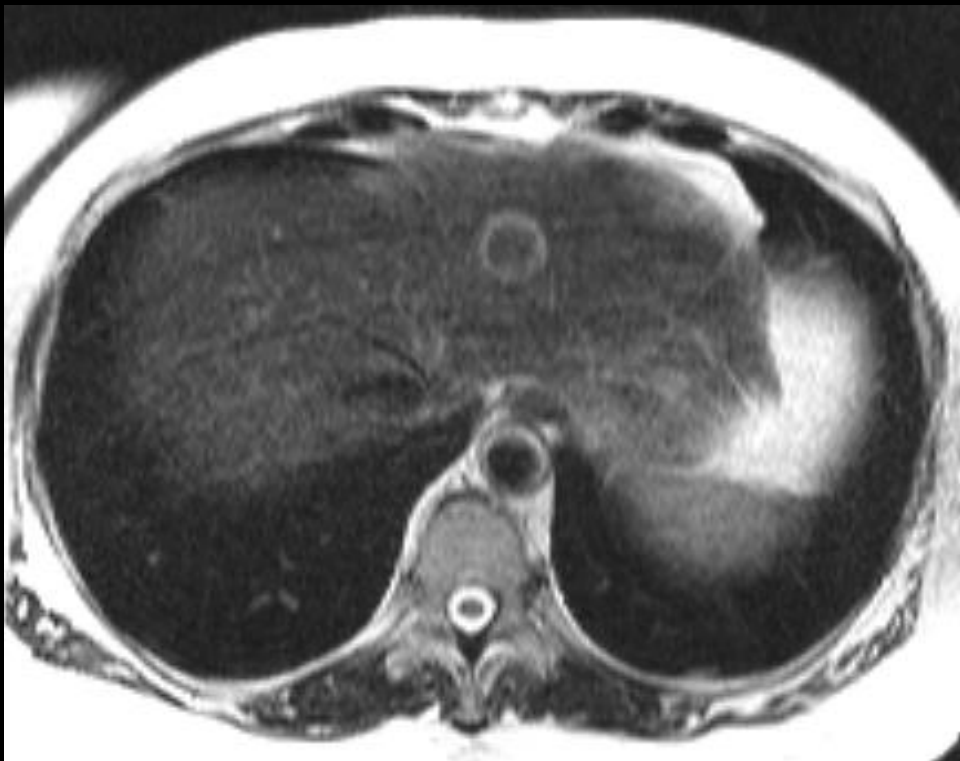
ARTEFAKTY

- Pohyb, tok
  - Špatná lokalizace fází signálu

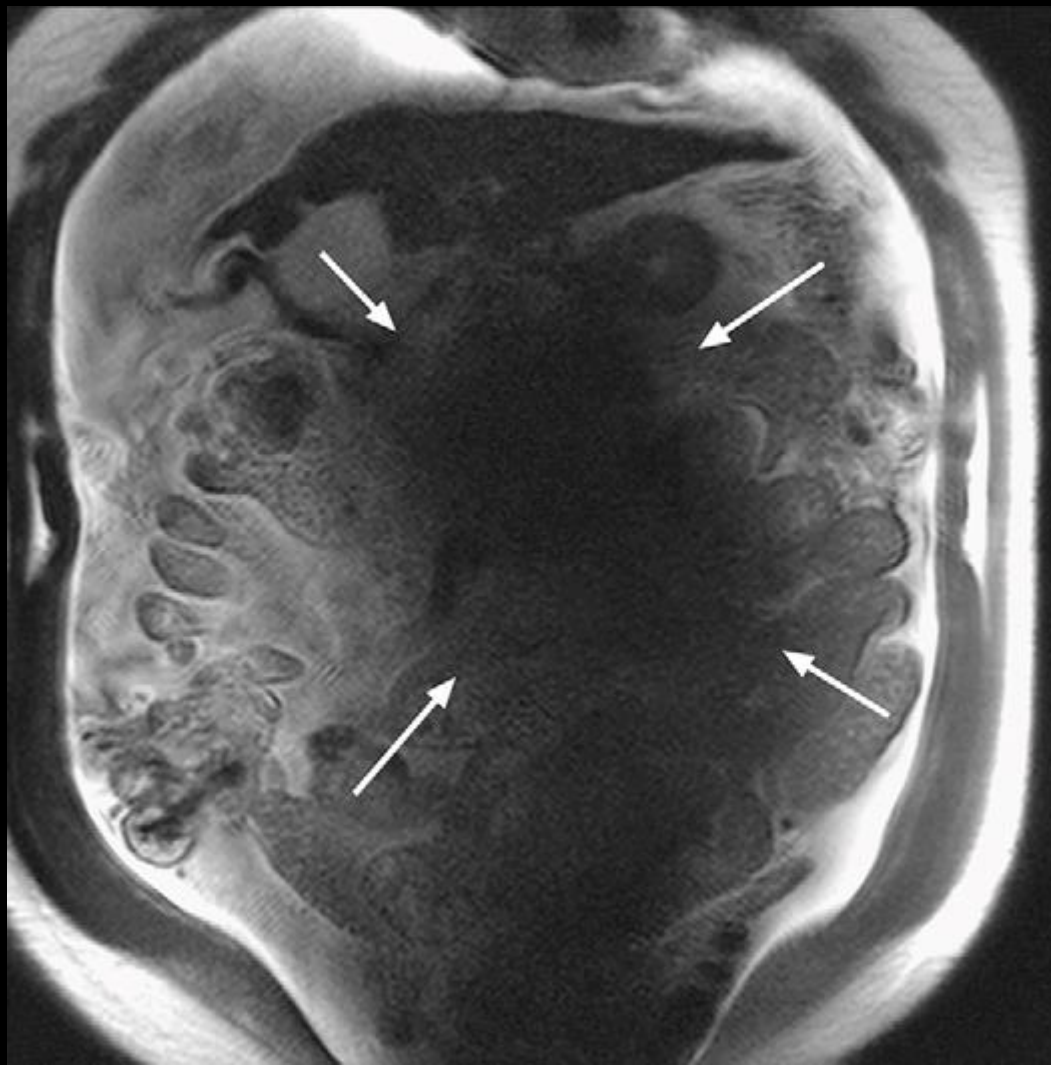
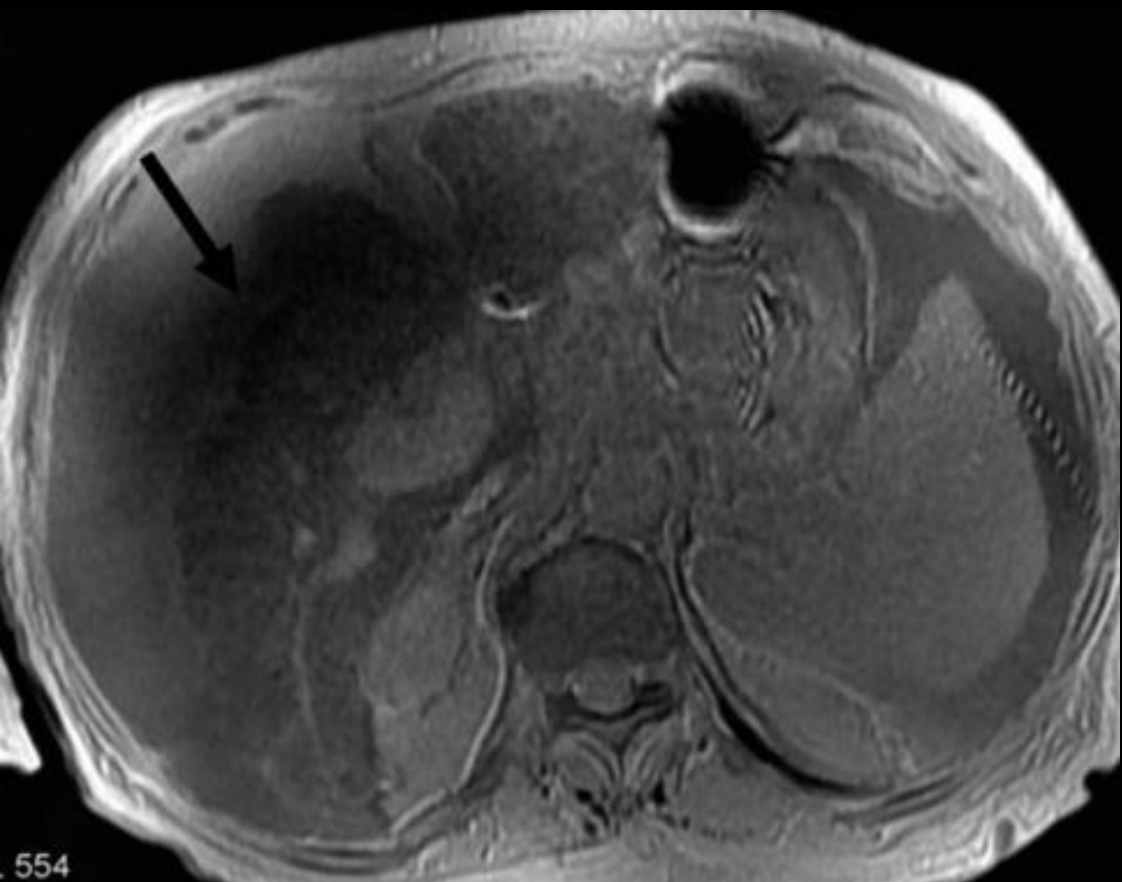

ARTEFAKTY

ARTEFAKTY

- Dielektrický efekt

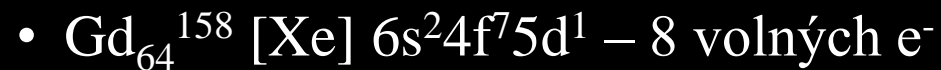
KONTRASTNÍ LÁTKY

- Paramagnetická KL
  - Nezobrazuje se samotná látka
  - Výrazně mění T_1 čas ve svém okolí (Relaxivita)
  - Oxid dusičný
  - Stabilní volné radikály
  - Kationty kovů (Ni^{2+} , Fe^{2+} , Gd^{3+})
  - Relaxivita $\sim$ koncentrace, mag.moment, vzdálenost, nepár. e^-

KONTRASTNÍ LÁTKY

- Paramagnetická KL

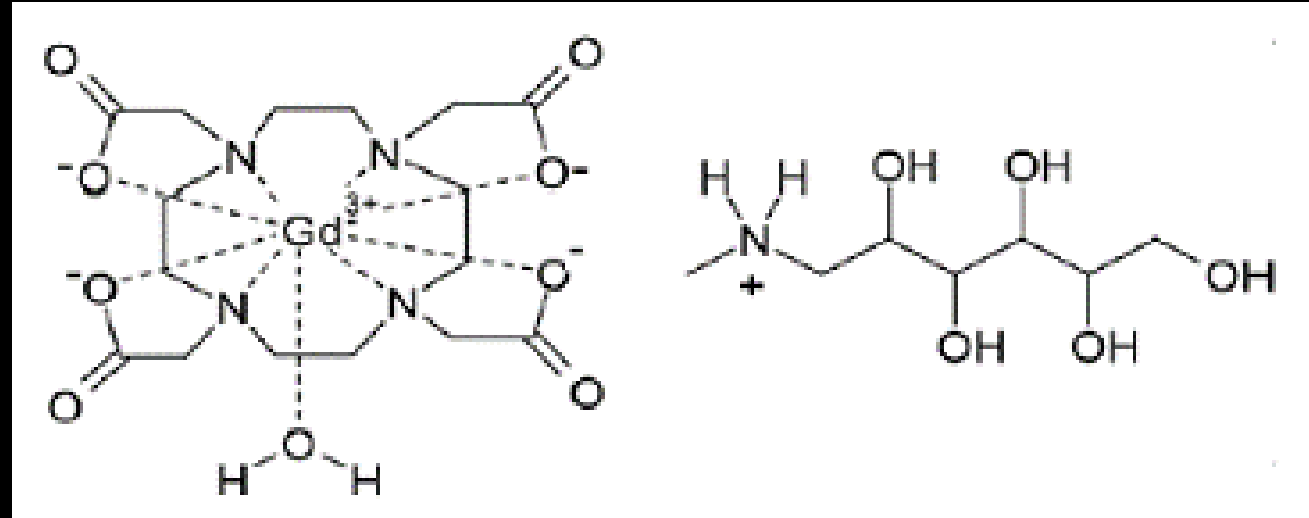
- El. Konfigurace

- Nutnost stabilně navázat na organické látky (toxicita těžkých kovů)

- Cheláty – koordinační vazby

- Např. Dotarem

KONTRASTNÍ LÁTKY

- Přirozené KL
  - Vysoký obsah Mn (ananasový džus)

